

ΔΠΟΘΗΚΗ

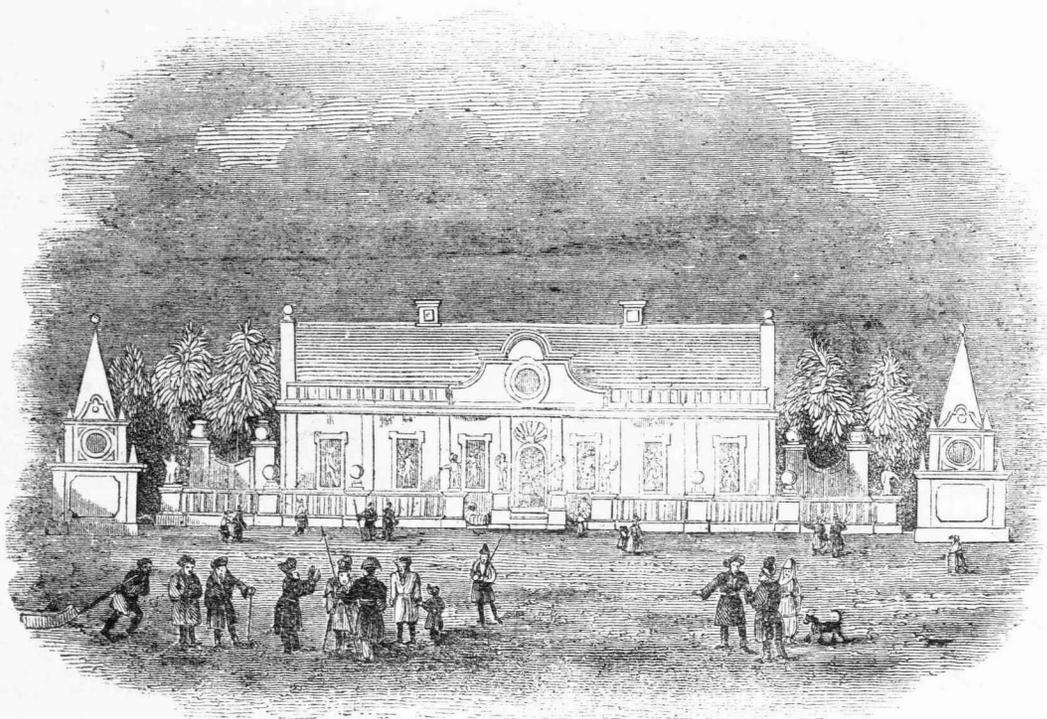
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ, 1841.]

[ΑΡΙΘ. 59

ΤΟ ΕΝ ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΕΙ ΕΚ ΠΑΓΟΥ ΠΑΛΑΤΙΟΝ.

Παλάτιον εκ Πάγου, εις τήν Πετρούπολιν.

ΤΟΝ Ἰανουάριον τοῦ 1740, ἐπὶ τῆς αὐτοκρατορίσσης Ἄννης, κατεσκευάσθη ἐν Πετρούπολει μεγαλοπρεπές Παλάτιον ἐκ Πάγου. Κατὰ πρῶτον ἀπεφάσισαν, καὶ πραγματικῶς ἤρχισαν, νὰ οἰκοδομῶσιν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Νεῦα, ὥστε νὰ ὑποφέρωσιν ὀλιγώτερον κόπον εἰς τὴν τοῦ πάγου μεταφορὰν. “ἀλλὰ,” λέγει ὁ Ῥώσος συγγραφεὺς, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐραυιζόμεθα τὴν περιγραφὴν ταύτην, “ὁ πάγος τοῦ ποταμοῦ τούτου, ὁ σηκόνων τὸ βᾶρος πολλῶν χιλιάδων ἐνόπλων ἀνδρῶν ὁ βασιτάζων μεγάλα κανόνια καὶ ὄπλους· ὁ μὴ συντριβεῖς ὑπὸ τὸ βᾶρος φρουρίου τινὸς ἐκ πάγου καὶ χιόνος, τὸ ὁποῖον προσεβλήθη, τακτικῶς ἀντεπολέμησε, καὶ ἠλώθη ἐπὶ τέλους μὲ τὴν ῥομφαίαν εἰς τὴν χεῖρα· ὁ πάγος οὗτος ἤρχισε νὰ παραχωρῇ ὑπὸ τοὺς τοίχους τοῦ παλατιοῦ, καὶ πρὶν ἀκόμη τελειώσωσιν ὄθεν ἐξ ἀνάγκης ἐγκατέλιπον τὴν κατασκευὴν του.” Κατὰ συνέπειαν τῆς ἀποτυχίας ταύτης, ἀπεφάσισθη ν’ ἀρχί-

σωσιν ἐκ νέου, καὶ νὰ οἰκοδομήσωσι τὸ παλάτιον ἐπὶ τῆς ξηρᾶς· ἐκλέχθη λοιπὸν τοποθεσία κατάλληλος, καὶ πάλιν ἐπεχείρησαν τὸ καινοφανές ἔργον, πλεονέκτημα ἔχοντες τὴν ἐκ τῆς πρώτης δοκιμῆς ἀποκτηθεῖσαν πείραν.

Ὁ τρόπος τοῦ οἰκοδομεῖν ἦτον ἀπλοῦστατος· ἐκ τοῦ καθαρωτάτου καὶ διαφανεστάτου πάγου ἔκοπτον μεγάλα κομμάτια, τὰ ὁποῖα ἐτετραγώνιζον μὲ στάδμην καὶ διαβήτην, καὶ κανονικῶς ἐγλυφον μ’ ὅλα τὰ κοσμήματα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ἐκαστον κομμάτιον, ἐτοιμαζόμενον, ἀνυψοῦτο εἰς τὸν διωρισμένον αὐτοῦ τόπον διὰ γερανίων καὶ τροχαλιῶν, καὶ μίαν στιγμὴν πρὶν ἀποτεθῆ ἐπὶ τοῦ κομματιοῦ, τὸ ὁποῖον ἐμελλε νὰ τὸ ὑποστηρίξη, ἐχύνετο μεταξὺ τῶν δύο ὀλίγων ὕδωρ· τοῦτο δὲ, συμπηγνυόμενον, ἐντελῶς ἦγονεν αὐτά. Ἰῶνόντι, ὀλόκληρος ἡ οἰκοδομὴ ἐφαίνετο, καὶ πραγματικῶς ἦτο, μονοκόμματος, “ὠραιότερα παρ’ ἂν εἶχε κτισθῆν ἀπὸ τὸ

βαρυτιμότερον μάρμαρον, καθότι μάλιστα εκ τῆς διαφανείας καὶ τοῦ γαλανωποῦ χρωματισμοῦ τῆς ἐλάμβανε τιμαλφοῦς πέτρας ὄψιν."

Τὸ καθ'αυτὸ παλάτιον εἶχε μῆκος 56 ποδῶν, βάθος 18 ποδῶν, καὶ ὕψος, συμπεριλαμβανομένης τῆς στέγης, 21 ποδῶν. Τὸ περίφραγμα ἦτον 87 πόδας μακρὸν, καὶ 36 πλατὺ, καὶ τὸ πραγματικὸν μῆκος τοῦ προσώπου, συμπεριλαμβανομένων τῶν εἰς τὰς κόγχας πυραμίδων, ἦτον 114 ποδῶν.

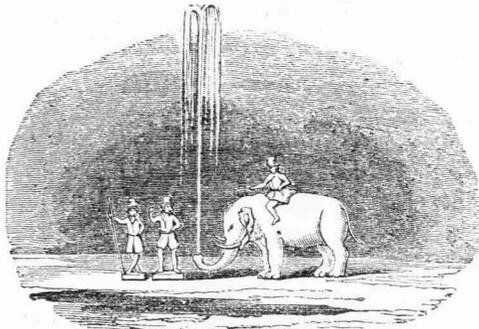
Ἀφοῦ τὸ κτίριον ἐτελειώθη, ἐσυγχωρεῖτο εἰς τὸ δημόσιον νὰ ἐμβαίνωσιν ἀκωλύτως εἰς πᾶν αὐτοῦ μέρος. Ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο ἐπέφερον οὐ μικρὰν σύγχυσιν, περιέφραξαν τὴν εἴσοδον μετ' ἐξυλίονος κιγκλίδας, καὶ ἔστησαν ἐκεῖ ὑπὲρ τῆς ἀστυνομίας, οἵτινες δὲν ἐσυγχώρουν εἰμὴ προσδιωρισμένον ἀριζμόν ὑποκειμένων νὰ εἰσέρχωνται διαμιᾶς.

Τὸ πρόσωπον ἦτον ἀπλοῦν, διὰ παραστατῶν κίονων κεχωρισμένον. Εἰς ἐκάστην διαίρεσιν ὑπῆρχε παράθυρον, τὰ πλευρὰ τοῦ ὁποίου ἦσαν βεβαμμένα ὥστε νὰ παριστάνωσι πράσινον μάρμαρον. Ἀντὶ ὑαλίων μετεχειρίζοντο λεπτὰ τεμάχια πάγου, λεῖτα καὶ διαφανῆ τὴν νύκτα ἐφωτίζοντο γενικῶς τὰ παράθυρα ταῦτα, καὶ κωμικαὶ ζωγραφίαι ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐκρεμάζοντο ἐσωθεν αὐτῶν. Εἶχε δὲ κάλλιστον ἀποτέλεσμα ἢ φωτοχυσία, ἐπειδὴ οὐχὶ μόνον τὰ παράθυρα ἐλαμπον, ἀλλὰ κατὰ συνέπειαν τῆς τοῦ κρυστάλλου διαφανείας ὄλον τὸ παλάτιον ἐπληροῦτο ἀπὸ λεπτόν τι φῶς, ὁποῖον τὸ τοῦ μαργαρίτου. Ἡ κεντρικὴ διαίρεσις ἐξεῖχε, καὶ ἐφαίνετο ὡς θύρα· ἀλλὰ πραγματικῶς ἦτο μέγα παράθυρον, πεφωτισμένον ὡς τὰ ἄλλα. Ἐπάνωθεν τοῦ προσώπου τῆς οἰκοδομῆς ὑπῆρχον κοσμητικαὶ κιγκλίδες, καὶ ὅπισθεν αὐτῶν ἡ προκλινῆς στέγη μετ' ἀκατοδόχας, κατὰ τὸ σῆμα ὕψος τῆς τῶν Ῥώσων ἀρχιτεκτονικῆς. Ὁραῖον διὰ κιγκλίδων περίφραγμα, ὄλον ἐκ πάγου, περιεκύκλον τὸ ἐξώθεν τῆς οἰκοδομῆς· μεταξὺ δ' αὐτοῦ καὶ τοῦ παλατίου ἦτον ἀφαιμένον μέγα τι διάστημα πρὸς περιδιάβασιν. Ἦσαν πρὸς τούτοις δύο εἰσοδοὶ ἐκ τῶν ὀπισθεν, μετ' ὑπὸ κάλλιστα κεκοσμημένας, καὶ μετ' ἰταλλοῦ ἐχούσας φύλλα καὶ ἀνθή, καὶ πτηνὰ ἐπὶ τῶν κλωνίων, ἅπαντα ἐκ πάγου.

Ἐξ κανόνια, τακτικῶς τρυπημένα καὶ τορνευμένα, μετ' οὐς τροχοῦς καὶ τὰ φορεῖά των, ἴσταντο ἐμπροσθεν τῶν κιγκλίδων, τρία ἐκατέρωθεν· ταῦτα εἶχον μὲν τὴν διάμετρον τῶν κοινῶν γαλακτοπωλῶν μετ' ἓνα ὄκταν πυρίτιδος· ἀλλ' ἐπειδὴ συνέκειντο ἀπὸ τῶν φραυστῆν ὕλην, δὲν ἐκρίθη ἀσφαλῆς νὰ βάλωσιν εἰς αὐτὰ ὑπὲρ τὸ ἐν δέκατον τῆς ὀκτῆς· ἡ σφαῖρα ἦτον ἀπὸ σκληρὸν στυππίον, καὶ ἐκτυπᾶτο δυνατὰ. Δις ἢ τρίς ἐπιτροβόληθησαν ἀπὸ τὰ κανόνια ταῦτα καὶ σιδηραὶ σφαῖραι, χωρὶς νὰ τὰ διαρρήξωσιν. Ἐγένετο δὲ τὸ πείραμα ἐνώπιον τῆς αὐλῆς, καὶ ἡ σφαῖρα διεστύπησε σκληρὰν σάνδα δύο δακτύλων τὸ πάχος, εἰς ἐξήκοντα βημάτων ἀπόστασιν. Δύο ὄλοι ἐστεκον εἰς ἐκάστην πλευρὰν τῆς εἰσόδου· οὗτοι ἦσαν τοῦ μεγέθους ἐκείνων, οἵτινες

χωροῦσι βόμβαν εἰκοσιπεντε ὀκταῶν· ἐγχεόμενοι εἰς μετ' αὐτὴν ποσότητα πυροκόνης καθ'ὼς τὰ κανόνια. Εἰς τὴν αὐτὴν σειρὰν ἔστεκον δύο δελφίνες, ἀναμμένην νάφθαν ῥίπτοντες τὴν νύκτα ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, διὰ κεκρυμμένων σωλήνων.

Εἰς ἐκάστην ἄκραν τῆς σειρᾶς τῶν κανονίων ἴστατο μία πυραμὶς, σφαῖραν ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἔχουσα. Ἦσαν δὲ ἀνηγερμένοι ἐπὶ ὠραίων στυλοβατῶν, καὶ εἶχον κυκλοειδῆς παράθυρον, πέριξ τοῦ ὁποίου ἠλιοτρόπιον ἦτον εἰκονισμένον ἐφ' ἐκάστης τῶν τεσσάρων πλευρῶν. Ἐντὸς ἦσαν κοίται, καὶ ἠδύνατό τις νὰ εἰσέλθῃ μόνον διὰ θύρας ἐκ τῶν ὀπισθεν. Μέγας ὀκτάπλευρος φανὸς ἐκ χαρτίου, μετ' ἐρατῶδη σχήματα ἐπ' αὐτοῦ ζωγραφημένα, ἐκρέματο εἰς τὸ μέσον ἐκάστης πυραμίδος, καὶ ἐφωτίζετο τὴν νύκτα· ἄνθρωπος δὲ τις ἐνδον ἰστάμενος περιέστρεφε τὸν φανὸν, καὶ ἐκαστον τῶν ἐπ' αὐτοῦ σχημάτων παριστάνετο ἐκ διαδοχῆς εἰς τὸ παράθυρον τῆς πυραμίδος, μεγίστην διασκέδασιν εἰς τὸ πλῆθος προξενούοντα.

Ἐλέφας ἐκ Πάγου.

Ἀριστερόθεν τῆς οἰκοδομῆς ἔστεκεν ἐλέφας τοῦ φυσικοῦ μεγέθους, ἐπὶ δὲ τῶν νῶτων αὐτοῦ Πέρσης, κρατῶν πέλκεον εἰς τὴν χειρὰ του· δύο ἄλλοι Πέρσαι, ἐξ ὧν ὁ εἰς ἐκράτει δόρυ, ἦσαν τεθειμένοι ἐμπροσθεν αὐτοῦ. Ὁ ἐλέφας ἦτο κοῖλος, καὶ ἀνέριπτεν ὕδωρ διὰ τῆς προβοσκίδος του εἰς εἰκοσιτεσσάρων ποδῶν ὕψος. Τοῦτο ἐγένετο διὰ σωλήνων, οἵτινες ἐφέροντο ἀπὸ τὴν δεξαμενὴν τοῦ Ναυαρχείου, ὀλίγον ἀπέχοντος. Τὴν νύκτα ἐβάλλετο καιομένη νάφθα ἀντὶ τοῦ ὕδατος, καὶ λέγεται ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο παραδοξότατον, καθότι ἐφαίνετο ὡς ρεῦμα πυρός. Πρὸς πλειοτέραν ἀκόμη τέρψιν ἄνθρωπος εἰσῆρχετο ἐνδον τοῦ σχήματος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἐφύσα διὰ τινων σωλήνων, ὥστε νὰ κάμνῃ θόρυβον ὡς τὸ βρύχημα τοῦ ἐλέφαντος. Δεξιόθεν τοῦ παλατίου, ἀπέχον περίπου ὅσον ὁ ἐλέφας, ἦτο λουτρὸν ὠκοδομημένον ἀπὸ μακρὰ καὶ στοργγύλα κομμάτια πάγου, ὡς τὰ ἐν Ῥωσσίᾳ συνειδίζόμενα ἀπὸ στελέχη λουτρᾶ· "τὸ λουτρὸν τοῦτο," λέγει ὁ συγγραφεὺς μας, "πραγματικῶς ἐπύρωσαν καὶ μετεχειρίσθησαν καὶ δις καὶ τρίς."

Τὸ ἐξώθεν περιγράφαντες, ἐρχόμεθα εἰς τὸ ἐσωθεν τοῦ "μεγάλου τούτου παιγνίου." Ἡ εἴσοδος ἦτον

ὀπισθεν, καὶ ὁ θεατῆς ἐμβαίνειν εἰς εὐρύχωρον καὶ περικαλλῆ αὐλὴν μ' ἓνα θαλάμιον ἐκατέρωθεν. Ἄλλοι θαλάμοι παρὰ τούτους δὲν ὑπῆρχον, ὥστε ἦσαν ἀρκετὰ εὐρύχωροι, καὶ ἐπειδὴ ὑπὸ τὴν ὄροφὴν δὲν ἦτον ἄλλη στέγη, ἦσαν καὶ ὑψηλότατοι.

Εἰς ἓνα τῶν θαλάμων τούτων, ὁ ὁποῖος ἦτον ὁ κοίτων, ἐβλεπέ τις τράπεζαν μετ' ἀρέπτην, κόνεις παντὸς εἶδους, μυρωδικὰ, φιάλας, ποτήρια, ὠρολόγιον, ἐν ζευγάριον κηροπηγίων καὶ κηρῶν, ὅλα ἐκ πάγου· ἐνίοτε οἱ τὸ φαινόμενον κηροῖ, ἀλειφόμενοι μετ' νάφθαν, ἀνάπτοντο χωρὶς νὰ διαλύωνται. Ἐμπροσθεν τῆς τράπεζῆς ἦσαν τεθειμένα δύο μικρὰ σχήματα ὡς ἔδραι, καὶ κάτοπτρον ἐκρέματο εἰς τὸν τοῖχον. Εἰς τὸ ἄλλο ἡμισυ τοῦ θαλάμου ἦτον ὁ κρᾶββατος, μετ' στρώμα, προσκεφάλαια, καὶ ἐπάπλωμα, καταπετάσματα περικαλλῶς εἰργασμένα, καὶ ἄλλα ἐπιπλά. Δεξιόθεν ἦτον ἐστία, κομψῶς γεγλυμμένη, ἐντὸς δὲ ἦσαν θαυλοὶ ἐκ πάγου, τοὺς ὁποῖους κάποτε ἤλειπον μετ' νάφθαν καὶ ἀναπτον. "Ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ κοιτῶνος ἦσαν ἀναλόγως παρεσκευασμένα.

Ὁ ἄλλος κυριώτερος θαλάμος ἐμπορεῖ νὰ ὀνομασθῆ τὸ ἐστιατόριον· ἐνταῦθα ἦτο τράπεζα μετ' εὐμορφον ὠρολόγιον, τοῦ ὁποῖου οἱ ἐκ πάγου τροχοὶ ἐβλέποντο διὰ μέσου τῆς διαφανοῦς θήκης. Ἐνθεν κάκειθεν ἦσαν σκίμποδες ἢ σοφάδες περικαλλῶς γεγλυμμένοι, καὶ δύο μεγάλοι ἀνδριάντες ἦσαν τεθειμένοι εἰς τὰς γωνίας τοῦ θαλάμου, ἐκτὸς ἄλλων ἐπιπλῶν.

Ἐνταῦθα παύει ἡ περιγραφή τοῦ παμμεγέθους τούτου παιγνίου, τὸ ὁποῖον κατ' ἀλήθειαν ἦτο προσωρινόν, ὅσον ἐφαίνετο διαρκές·—τοῦ παλατίου, τὸ ὁποῖον, πρὸ ὀλίγου ρεῦμα ὄν, μετ' ὀλίγον ἄλιν εἰς ρεῦμα μετετέτραπεν. "Ἐνώσω διήρκει τὸ ὑπερβολικὸν ψύχος," λέγει ὁ Ῥώσος συγγραφεὺς, "τούτέστιν ἀπ' ἀρχῆς Ἰανουαρίου ἕως εἰς τὰ μέσα Μαρτίου, τὸσον χρόνον ἴστατο ἡ παράδοξος αὕτη οἰκοδομή· ἀλλ' ἔπειτα ἤρχισε νὰ κλίνη πρὸς τὸ νότιον πλευρὸν, καὶ βαθμηδὸν διελύθη."

Ο ΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΗΣ, ὅστις ἔφερε γάλα εἰς τὴν οἰκίαν μου, τὸσον ἐπλούτησεν, ὥστε παρήτησε τὸ ἔργον του, ἠγάρασεν οἶκον, ἐστόλισεν αὐτὸν, καὶ ἀπεφάσισε νὰ περάσῃ τὸν ἐπίλοιπον βίον ἐν ἡσυχίᾳ· ἀλλὰ βαρυνθεὶς τὴν ἀργίαν μετεπώλησε τὸν οἶκον, καὶ ἐστράφη πάλιν εἰς τὸ γαλακτοπωλεῖόν του.

Πῶς νὰ διάγωμεν χρῆστον βίον;—Μὴ πράττοντες ἕτι κατακρίνομεν εἰς ἄλλους.

ΕΚΛΟΓΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ.—Γονεῖς καὶ φίλοι πολλὰκις λησμονοῦν ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ ἦναι τὸ μέλλον ἐπάγγελμα τῶν τέκνων των, ἢ ἄλλων ἐπιτροπυομένων μεираκίων, εὐπόληπτον μόνον ἢ ἐπικερδές, ἢ τοιοῦτον εἰς ὁποῖον νὰ ἐπιτύχωσι διὰ τῆς τοῦ οἴκου αὐτῶν ἐπιβίου· πρὸς τούτοις, ἀρμόζει νὰ ἐμβαίνωσιν εἰς τὸν λογαριασμὸν τὰ προτερήματα, ἢ διάθεσις, ἢ φυσικὴ πνευ-

ματικὴ ἐπιρρέπεια τοῦ ἀμέσως ἐνεχομένου ἀτόμου· διότι, ἂν τὸ οὐσιωδέστατον τοῦτο παραλειφθῆ εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς των, τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι, ἂν ἔχη ἀτομικότητα χαρακτῆρος, θέλουσιν σμικρύνειν τὴν εὐδαιμονίαν του, ἐνῶ πάσαις δυνάμεσι προσπαθοῦν νὰ τὴν αὐξήσωσι.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ.

Τὸν χαρακτῆρα τῆς κοινωνίας ὁποῦδήποτε καὶ καθ' οἰανδήποτε χρόνον περίοδον ἐμπορεῖ τις μετ' ἀρκετὴν ἀκρίβειαν νὰ γνωρίσῃ, παρατηρῶν εἰς ποῖαν τάξιν ἀνθρώπων ἀποδίδεται ἡ μεγαλητέρα ὑπόληψις. Ἐὰν ὑπὸ τινος λαοῦ αἱ γυναῖκες ἐξευτελίζωνται, καὶ περιφρονῶνται, καὶ ἀναγκάζονται νὰ ὑποφέρωσιν αὐστηροὺς κόπους, τῶν ὁποίων οἱ ἄνδρες οὔτε γίνονται συμμέτοχοι, δύναται τις μετὰ βεβαιότητος νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἐσχάτη βαρβαρότης κυριεύει τὸν λαὸν τούτον. Ἡ τῶν γυναικῶν ἀνύψωσις εἰς τὸν κοινωνικὸν βαθμὸν εἶναι ἀπὸ τὰ πρῶτιστα τεκμήρια τοῦ πολιτισμοῦ. Ὅπου τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα ὀλίγον ἐπροχώρησε, καὶ κατὰ συνέπειαν ὅπου ἀγροικία ἐπικρατεῖ, ἐκεῖ θαυμάζεται μᾶλλον ἢ πολεμικὴ ἀρετὴ, καὶ ὁ στρατηγὸς γίνεται νομοθέτης ἐνταυτῶ καὶ πολιτικός. Ἡ δύναμις τοῦ λόγου καὶ τῆς ὑπολήψεως εἶναι ἀκόμη ἀσήμαντος ἐνταῦθα, καὶ ἀπαιτεῖται ἡ αὐστηρὰ ἐξουσία τῆς ρομφαίας. Εἰς ἄλλην ἐποχὴν ἴσως ἐπικρατεῖ μᾶλλον τὸ ἱερατεῖον. Οὗτος εἶναι ὁ αἰὼν τῆς δεισιδαιμονίας, καθ' ὃν οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐμαθον νὰ συλλογίζωνται ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἐκαστος, ἀλλ' ἔχουσι ναρκωμένας τὰς νοητικὰς δυνάμεις· ἐξακολουθεῖ δὲ, ἕως ν' ἀπαλλαχθῶσι τῆς πνευματικῆς ταύτης δουλείας. Εἰς κατάστασιν τῆς ἀνθρώπινου κοινωνίας ἔτι μᾶλλον προχωρημένην, ἀναγνωρίζονται τὰ δικαιώματα τῆς ἐργασίας καὶ τῆς βιομηχανίας, καὶ ἀρχίζουν αὐταὶ νὰ τάσσωνται εἰς τὸν ἀνήκοντα βαθμὸν, καὶ νὰ ἐκτιμῶνται ἀναλόγως τῆς ἀξίας των. Κατὰ τὸν αἰῶνα τῆς στρατιωτικῆς ὑπεροχῆς, ὁ ἐμπορος, ὁ χειροτέχνης, καὶ ὁ γεωργὸς θεωροῦνται μετὰ περιφρονησεως, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματά των λογίζονται ὡς θέτοντα αὐτοὺς ἐξω τῆς σειρᾶς τῶν εὐγενῶν καὶ γενναίων αἰσθημάτων. Ἡ παρακμὴ τοιαύτης ἀλόγου καὶ ἀθεμελιώτου δοξασίας εἶναι θρίαμβος, κατορθωτὸς μόνον ὑπὸ ἀνωτέρου πολιτισμοῦ καὶ πλέον ἐκτεταμένης διαδόσεως τῶν φώτων. Ὑπάρχει δ' ἀκόμη ἐν Εὐρώπῃ ἡ τοιαύτη πρόληψις, καίτοι εἰς στενὸν κύκλον περιωρισμένη, καὶ αὐτὸν ταχέως συστελλόμενον κατὰ τὸ διάστημα τῆς παρελθούσης πεντηκονταετηρίδος. "Πρὸ ἐξήκοντα ἐτῶν," λέγει ὁ Σισμὸνδης εἰς τὰς περὶ Πολιτικῆς Οἰκονομίας Μελέτας του, "ἐνεργεῖται εἰς τὴν δημόσιον ὑπόληψιν μεταβολὴ ὡς πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν, ἐντελεστέρα τῆς ἡδη γενομένης ὡς πρὸς τὰ πολιτικὰ δικαιώματα. Ἐγνωρίσθη, διεκκηρύχθη ὑπὸ τῶν φιλοσόφων, ὅτι ἡ βιομηχανία εἶναι ἡ μεγάλη εὐεργέτις τῶν ἀνθρώπων, καὶ ἡ βιομηχανία ἐκτοτε μέχρι

τινός εξευγενίσθη. Τωόντι, όποτε οί ευγενείς τής Γαλλίας προεγράφησαν και μετακίνησαν, έφιλοτιμοῦντο να ζώσιν από τούς κόπους τών ιδίων αὐτῶν χειρῶν μάλλον παρά να ζητῶσιν έλεημοσύνην, και έμαθον να βάλλωσιν εις πράξιν διά προσωπικόν αὐτῶν λογαριασμόν όσα μαθήματα είχαν άνευφημήσειν επί Λοδοβίκου ΙΕ' και Λοδοβίκου ΙΣ'. Τό παράδειγμα των έτελείωσε τήν ανατροπήν προλήψεως, τήν όποιαν ό όρθός λόγος ειχεν ήδη κλονήσειν, και αί τέχναι, αί τρέφουσαι τό ανθρωπίνον γένος, έλαβον τήν νόμιμον αὐτῶν θέσιν." Είς τās 'Ηνωμένας Πολιτείας τής 'Αμερικῆς και εις όλας τās νέας χώρας οὐδείς φρονεί ότι μιáνει τās χεῖράς του ή έργασία, άλλ' εξ έναντίας υγιή αίσθήματα επικρατοῦσι, τὰ όποια καθιστῶσιν έντιμον τό έργόχειρον.

Και εις αὐτὰ όμως τὰ πλέον πεφωτισμένα έθνη υπάρχει τάξις ανθρωπῶν, ήτις ακόμη δέν ήξιώθη τής ανηκόσης τιμῆς· οί καταγινομένοι εις βελτίωσιν τοῦ ήθικοῦ και διανοητικοῦ χαρακτήρος τῶν ανθρωπῶν, όποταν όρθῶς έννοῦσι τὰ χρέη των και πιστῶς αὐτὰ εκπληρῶσιν, είναι άξιοι βαθμοῦ υπολήψεως πολῦ ανωτέρου παρά τόν όποτον σήμεραν χαιρόνται· και δέν είναι άμβιβολία ότι ή πρόσδος τοῦ πολιτισμοῦ, και ή ανάγκη συμπεριληπτικοῦ συστήματος εκπαιδεύσεως, ήτις βαθμηδόν γίνεται επί μάλλον και μάλλον έπαισθητή, θέλουν επί τέλους και εις τούς διδασκάλους τής νεολαίας αποδώσειν τό δίκαιον.

ΟΦΕΩΝ ΛΟΥΤΡΟΝ.

Τό ιστορούμενον ένταῦθα λέγεται ότι συνέβη εις τό Δουκάτον τής Νασσαυίας.—Υπήρχέ ποτε δάμαλις, εις τήν όποιαν τίποτε δέν έσυμβούσεν. "Όσω μάλλον έτρωγε, τόσον ένγίνετο ισχυότερα· όσον τό δέρμα της έγλειφετο υπό τής μητρὸς αὐτῆς, τόσω μάλλον έτραχύνετο· μιῦτα τοῦ δάσους δέν τήν έδακνε· οὐδέποτε άνεμάσσα· αλλά μελαγχολική και άγριοπρόσωπος, με πλευρά τοῦ δέρματος σχεδόν εξέχοντα, βραδέως τῆδε κάκεῖσε περιεπλανᾶτο, άξιολύπητον θέαμα! Τί ειχεν, οὐδείς έγνωρίζε· τί έδύνατο να τήν ιατρεύσῃ, οὐδείς ήμποροῦσε να μαντεύσῃ· έν βραχυλογία, παρητήθη και υπό τοῦ δεσπότου και υπό τῶν όμοειδῶν αὐτῆς, ως έλπίδα μη έχουσα.

Είς όλίγας όμως έβδομάδας μετεφάνη άπροσδοκῆτως έν τῷ μέσω τής άγέλης, με πλευράς κεκαλυμμένας από σάρκα, όφθαλμούς ως δορκάδος, δέρμα λεῖτον ως ασπάλακος, πνοήν από γάλα ευωδιάσαν, και σίελον βοστρυχηδόν από τήν σιαγόνα της έξαρτώμενον! Καθ' ήμέραν έστερεοῦτο επί μάλλον και μάλλον ή υγεία της· τόσον δέ παράδοξος ήτον ή ανάρρωσις, ώστε ό βοσκός ήρχισεν άγρύπνως να περιεργάζεται τὰ βήματά της, διά να ευρη τίνι τρόπῳ έθεραπεύθη, και άνεκάλυψεν επί τέλους, ότι κατά πάσαν έσπέραν μυστικῶς ώδευεν εις τὰ ένδοτέρα τοῦ δάσους, έωσού έφθάνεν εις πηγὴν ύδατος, όπου έσύχναζον άβλαβεῖς όφεις, τεσσάρων ποδῶν μήκος έχοντες άφοῦ έντελῶς ηῤξανον.

Τούτο φαίνεται ότι σχεδόν ειχον λησμονήσειν οί χωρικοί, όποτε νεάνις τις ήρχισε να δεικνύη άπαρалаκτικῶς τὰ της δαμάλεως συμπτώματα. Μητηρ, αδελφαί, φίλοι, πατήρ, άπαντες έπροσπάθουν να τήν θεραπέυσωσιν, άλλ' εις μάτην· και ό ιατρὸς πραγματικῶς άπεχαιρέτησεν αὐτήν, άηληπισμένος. 'Αλλ' ό προειρημένος βοσκός, τυχῶν ν' άκούσῃ τό πάθος τής νεανίδος, κατέπεισεν αὐτήν να δοκιμάσῃ τό της δαμάλεως κρύφιον ιατρικόν· και τωόντι μετ' όλίγον άφοῦ έλοῦσθη εις τήν πηγὴν τῶν όφεων, άνέλαβε παραδόξως, και κατέστη μία τῶν πλέον ευρύστων νεανίδων τοῦ Δουκάτου. Τό αἰφνιδίως ιατρεύσαν μιαν άσθενή κόρην έκρίθη φυσικῶ τῷ λόγω κατάλληλον θεραπευτικόν δι' άλλας· και έπειδή πραγματικῶς απέβαινε τοιοῦτον, ή πηγὴ έλαβε βαθμηδόν μεγίστην ύπόληψιν. 'Ακόμη δέ και μέχρι τής σήμεραν ήπποι φέρονται υπό τῶν χωρικῶν διά να λουσθῶσι, και εις περιπτώσεις ελαφρᾶς φθίσεως τῶν πνευμόνων, (νόσου αρκετὰ κοινῆς μεταξὺ τῶν ήππων), τό ζῶον αναλαμβάνει τήν σάρκα του με θαυμαστήν ταχύτητα. Εἶδον μάλιστα και χοίρους λουόμενους έν αὐτῇ, μολοντί πρέπει να όμολογήσω ότι μ' έφάνησαν ως μη πάσχοντες εκτός από πείναν.

ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ.—'Ο 'Αγγλος πλοίαρχος Βάκ, όστις έπλευσεν εις τήν άρκτικήν θάλασσαν επί σκοπῷ ανακαλύψεων, λέγει ότι πολλάκις εξηκολούθει τās άστρονομικὰς αὐτοῦ παρατηρήσεις, ένῶ τό θερμόμετρον* ίστατο εις 70° κάτω τοῦ μηδενικοῦ. "Τοσαῦτη," λέγει, "ήτον ή ψυχρότης, ώστε με όκτῶ μεγίστους δαυλοῦς, καιομένους εις τήν έστίαν μικροῦ δωματίου, δέν άνέβαινε τό θερμόμετρον υπέρ τούς 12° ανῶ τοῦ μηδενικοῦ. Μελάνη και βαφή επάγονον. Αἱ θῆκαι τῶν άστρονομικῶν εργαλείων, και τὰ κιβώτια, όλα έσχισαν. Τὰ ήμέτερα σώματα έπασχον όχι όλιγώτερον· αί χεῖρες μάλιστα εξηράνθησαν, διερράγησαν, και έκαλύφθησαν από δύσμορφα και όδυνηρά έλκη, ώστε ήναγκασόμεθα να έχωμεν αὐτὰς κεχρισμένας με άλειμμα. Είς μιαν περίστασιν, άφοῦ ένιψα τό πρόσωπόν μου ως ένα πῆχυν από τοῦ πυρός, πρίν φθάσω να σπογγίσω αὐτό, έγιναν αί τρίχες μου εις βῶλος μετὰ τοῦ πάγου συμπηχθεῖσαι. 'Εκ τούτων δύναται τις να λάβῃ ιδέαν τοῦ υπερβολικοῦ ψύχους. 'Εφαίνετο ότι ειχεν αποδιώξειν πᾶν ζῶον πρότερον έβλέπομεν κάποτε όλίγους τινὰς λευκοῦς πέρδικας· αλλά και οὔτοι, αν και πολλοί ευρωστοί, ειχον γένειν άφαντοί. Μίαν φοράν τωόντι, μοναχικός τις κόραξ, τοῦ όποίου ό κρωγμός μ' έκαμε να δράμω έξω διά να τόν ίδω, επέταξε περί τόν οἶκον, άλλ' άμέσως διευθύθη πρὸς δυσμάς. Μόνον ό διαβάτης άνεμος έλνε τήν φοβερὰν σιωπὴν τοῦ ακάρπου και πανερήμου εκείνου τόπου."

*'Ιδού πιστοί μας 'Ιατροί! λιτότης, ευθυμία,
 'Ο τῶν παθῶν κανονισμός, και άσκησις μετρία.

* Έννοσι τό θερμόμετρον τοῦ Φαρενείτου.

ΚΑΡΟΛΟΣ Ο ΠΕΜΠΤΟΣ, ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ.

ΠΟΣΟΝ όλίγον ή ανθρωπίνη μεγαλειότης και ή δύναμις συντελοῦν εις παρούσαν ή μέλλουσαν ευδαιμονίαν, διασαφηνίζεται άριστα εις τόν βίον Καρόλου τοῦ Πέμπτου, αυτοκράτορος τής Γερμανίας, και βασιλέως τής 'Ισπανίας.

'Ο μέγας οὔτος ήγεμῶν, πολεμιστής, και πολιτικός, έγεννήθη εις τό Γάνδανον (Ghent), πόλιν τοῦ Βελγίου, και πρωτεύουσαν τής 'Ανατολικῆς Φλανδρίας, τήν 24ην Φεβρουαρίου, 1500. Κατὰ παράδοξον σύμπτωσιν, εκληρονόμησε κραταιὰς και εκτεταμένας χώρας. Διά μὲν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, Φιλίππου τοῦ 'Ωραίου, εκληρονόμησε τό αρχιδουκάτον τής Αὔστρίας, τό δουκάτον τής Βουργονδίας, και τό κομητάτον τής Φλανδρίας· δια δέ τής μητρὸς αὐτοῦ 'Ιωάννης, βασιλίσσης τής Καστιλίας, κατέστη άναξ τοῦ έν άκμῇ τότε 'Ισπανικοῦ κράτους. Τό 1519, αποθανόντος τοῦ αυτοκράτορος τής Γερμανίας Μαξιμιλιανοῦ, εκλέχθη αυτοκράτωρ ό Κάρολος εις τό Φραγκοφόρτον, καιτοι ανταγωνιστήν έχων Φραγκίσκον τόν Πρῶτον, βασιλέα τής Γαλλίας· έστέφθη δέ μετὰ μεγάλης πομπῆς εις τό 'Ακυίσγαρον (Aix-la-Chapelle).

Είς σύντομον άρθρον, όποιον συγχωροῦσι τὰ στενά όρια τής 'Αποθήκης, και μόνον να σχεδιάσωμεν τήν ζωὴν τοῦ παραδόξου τούτου άνδρὸς ήθελεν εισθαι αδύνατον· μόνη έλπίς υπάρχει να διεγείρωμεν τήν προσοχήν τοῦ αναγνώστου εις περίοδον ιστορίας, ήτις περιλαμβάνει τόσα μεγάλα συμβεβηκότα, όλόκληρον σχεδόν άφορῶντα τήν ανθρωπότητα. Τό μέγιστον άπάντων είναι ίσως ή θρησκευτική Μεταρρύθμισις, τήν όποιαν ήρχισεν όλίγον πρὸ τής βασιλείας τοῦ Καρόλου ό Μαρτίνος Λούθηρος, μοναχός εκ τοῦ τάγματος τοῦ 'Αγ. Αύγουστίνου· μετὰ δέ τήν στέφιν τοῦ Καρόλου, συνεκροτήθη Δίαιτα εις τήν Βορματιαν (Worms), να συσκεφθῇ περί τῶν θρησκευτικῶν έρίδων, αιτινες τότε διετάρασσον τό Γερμανικόν έθνος. 'Ο Κάρολος λέγεται ότι έβοήθησε τήν Μεταρρύθμισιν· αλλά τό πιθανώτερον είναι ότι ευῤηκεν όχι άσυμφόρους εις έαυτόν τās εκ τοῦ Λουθηρανισμοῦ γεννηθείσας διαιρέσεις, και όσάκις ήδύνατο, ωφελείτο απ' αὐτάς, ποτέ μὲν κατὰ τής Γαλλίας, ποτέ δέ κατὰ τοῦ Πάπα, και ποτε κατὰ τής ιδίας αὐτοῦ Γερμανικῆς αυτοκρατορίας. 'Επί τινος περιστάσεως ό στρατός τοῦ Καρόλου ελαφραγωγῆσε τήν 'Ρώμην, και ήχμαλώτισε τόν Πάπαν· αί δ' άπανθρωπίαι, τās όποιὰς οί στρατιῶται αὐτοῦ ενήργησαν, λέγεται ότι υπερέβαινον τās πραχθείσας εις τήν πτώσιν τής αρχαίας 'Ρώμης υπό τῶν βαρβάρων τής άρκτου. 'Ο αυτοκράτωρ μ' όλον τοῦτο, μετὰ πλαστῆς λύπης και ευσεβείας,—λέγων πρὸς τούτοις ότι κατεπόλεμει τόν κοσμικόν όχι τόν πνευματικόν Πάπαν,— επενθνήφθησε διά τήν κατάκτησιν ταύτην· άπηγόρευσε τό κροῦσμα τῶν κωδῶνων· διέταξε να γένωσι λιτανεῖαι,

και να προσφερθῶσι δεήσεις, υπέρ τής ελευθερώσεως τοῦ Πάπα, τοῦ ιδίου του άίχμαλώτου! 'Ηχμαλώτισε δέ και Φραγκίσκον τόν Πρῶτον εις τήν έν Παῦλα μάχην, και δέν τόν ηλευθέρωσεν ειμή επί βαρυτάταις συνθήκαις· μ' όλον τοῦτο, όποτε οί κάτοικοι τοῦ Γανδαίου επανέστησαν μετὰ ταῦτα, και ό Κάρολος εξήτησεν άδειαν να διέλθῃ τήν Γαλλικὴν επικράτειαν, ό Φραγκίσκος τήν έδωκεν άμέσως· και μολοντί ό γενναῖος οὔτος κυριάρχης ειχε τόν έχθρὸν αὐτοῦ εις τās χεῖράς του, οὐχι μόνον δέν εκακοποίησεν αὐτόν, αλλά και τόν υπεδέχθη και τόν συνώδευσε μετὰ πομπῆς και μεγαλοπρεπειας.

'Επί τής βασιλείας του συνεκρότησεν ό Κάρολος περί τās εξήκοντα μάχας, εις τās πλείστας τῶν όποιῶν έμεινε νικητής. Μη εξαρκούμενος εις τήν παμμεγέθη αὐτοῦ επικράτειαν, υποτίθεται, και όχι άλόγως, ότι απέβλεπεν εις κοσμοκρατορίαν. 'Ητο δέ και μέγας περιγητής, διότι εκαμε πενήτηκοντα όδοιπορίας και ταξείδια εις τήν Γερμανίαν, 'Ισπανίαν, 'Ιταλίαν, Φλανδρίαν, Γαλλίαν, 'Αγγλίαν, και 'Αφρικὴν.

"Όσον ή ηλικία ηῤξανε, τόσον ή τύχη εφαινετο δυσμενεστέρα εις τās έπιχειρήσεις του. Αἰσθανόμενος δέ και άνίκανος, κατὰ συνέπειαν όδυνηρᾶς τινὸς νόσου, να κατέχῃ τās ήνίας τής κυβερνήσεως με σταθερότητα, ή να διέπῃ αὐτάς έπιτηδείως, βεβαρυμένος κατὰ τό φαινόμενον από τό κράτος και τήν δόξαν, και δυσαρεστημένος με τήν μικρότητα τής ιδίας αὐτοῦ μεγαλειότητος, συνεκάλεσε τὰ διάφορα συμβούλια τῶν Μεγιστάνων του, και έμπροσθεν αὐτῶν, μετὰ διεξοδικήν και σοβαρὰν όμιλίαν, έν ή λεπτομερῶς εξιστόρησε τὰ τής ζωῆς και διαγωγῆς αὐτοῦ, παρέδωκεν όλην τήν επικράτειαν εις τόν αδελφόν του Φερδινάνδον και τόν υἱόν του Φίλιππον, και απεσύρθη αὐτός εις τό μοναστήριον τοῦ 'Αγ. 'Ιούστου, πλησίον τής Πλακεντίας, εις τήν 'Εστρεμαδοῦραν.

Είς τό καταγώγιον τοῦτο, ένησχολείτο ό Κάρολος με άθῶας διασκεδάσεις και θρησκευτικά γυμνάσματα. Ποτέ μὲν εκαλλιέργει τὰ εις τόν κήπον αὐτοῦ φυτὰ· ποτέ δέ περιδιάβαζεν επί μικροῦ ήππου, τοῦ μόνου τόν όποτον έτρεφε, μ' ένα πεζόν θεράποντα συνωδευμένος. 'Αφοῦ δ' ή ασθένεια περιώρτισεν αὐτόν εις τόν ίδιον του θάλαμον, και τοῦ απέκοψε τήν σωματικὴν γύμνασιν, έδέχετο εις έπίσκεψιν όλίγους τινὰς κυρίους πλησίον τοῦ μοναστηρίου διατρίβοντας, τούς όποιους και φιλοξένως εις τήν τράπεζαν αὐτοῦ έφίλευεν· ή άφιέρονε μέρος τοῦ καιροῦ του εις τήν σπουδὴν τῶν μηχανικῶν αρχῶν, και τήν εφαρμογὴν αὐτῶν εις τήν κατασκευὴν περιέργων τεχνουργημάτων. Τοσαῦτην δέ κλίσιν ειχε πρὸς τοιαύτας εργασίας, ώστε συμπάρελαβεν εις τό μοναστήριον τεχνηίτην ευφυή τοῦ καιροῦ εκείνου, τόν Τουρρίανόν. Συνειργάζοντο δέ κατασκευάζοντες πρότυπα ωφελίμων μηχανῶν, και κάμνοντες πειράματα επί τῶν δυνάμεων εκάστης· και λέγεται ότι αί ιδεαί τοῦ μονάρχου πολλάκις έβοήθουν ή έτελειοποιῶν τās

ἐφευρέσεις τοῦ τεχνίτου. Εὐηρεστεῖτο δὲ κάποτε καὶ μὲ μικρότερα καὶ φανταστικώτερα τεχνουργήματα· οἷον, εἰδῶλα κατασκευάζων, τὰ ὁποῖα διὰ κρυπτῶν ἐλατηρίων ἐμμοῦντο τὰς πράξεις τῶν ἀνθρώπων, τὸν θαυμασμόν διεγείροντα τῶν ἀμαθῶν καλογῆρων, οἵτινες, παρατηροῦντες κινήματα εἰς αὐτοὺς ἀκατανόητα, ἢ ἀπίστον εἰς τὰς ἰδίας αὐτῶν αἰσθήσεις, ἢ ὑπωπτεύοντο τὸν Κάρολον καὶ τὸν Τουρριανὸν ὡς συγκοινωνίαν ἔχοντας μὲ ἀόρατους δυνάμεις. Περιέργος ἦτο μάλιστα ὁ Κάρολος εἰς τὴν κατασκευὴν ὠρολογίων· μετὰ πολλὰς δ' ἀποπειράς μὴ δυναθεὶς οὔτε δύο νὰ κάμῃ ἀκριβῶς νὰ συμφωνῶσιν, ἐστοχάσθη μετ' ἐκπλήξεως καὶ λύπης, πόσον ἀνόητος ἦτον αὐτὸς, τοσοῦτον χρόνον καὶ κόπον ἄλλοτε δαπανήσας εἰς τὴν ματαιωτέραν ἀπόπειραν τοῦ νὰ κάμῃ τοὺς ἀνθρώπους ὁμόφρονας περὶ τῶν βαθέων καὶ μυστηριωδῶν δογμάτων τῆς θρησκείας.

Ῥοβερτσῶν, ὁ ἀξιοθαύμαστος ἱστοριογράφος τῆς βασιλείας τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος αὐτοκράτορος, λαλεῖ ὡς ἐπομένως περὶ τῶν σπουδαιοτέρων αὐτοῦ ἐνασχολήσεων.

“ Ἄλλ' ὅπως καὶ ἂν διέθετον ὁ Κάρολος τὸν ἐπιλοιπὸν αὐτοῦ χρόνον, πάντοτε ἱκανὸν αὐτοῦ μέρος ἀφιέρωνεν εἰς τὰ τῆς θρησκείας. Κατὰ πρωίαν καὶ ἐσπέραν παρενρίσκειτο εἰς τὰς ἀκολουθίας τοῦ ἐν τῇ μονῇ παρεκκλησίῳ ὑπερῆδυντο ἀναγινώσκων βιβλία θρησκευτικὰ, ἐξαιρέτως τὰ συγγράμματα τοῦ Ἁγ. Αὐγουστίνου καὶ Ἁγ. Βερνάρδου· καὶ πολὺ συνδιελέγετο περὶ εὐσεβείας μετὰ τοῦ ἐξομολογητοῦ καὶ τοῦ ἡγουμένου τῆς μονῆς. Οὕτω πως ἐπέρασεν ὁ Κάρολος τὸ πρῶτον ἔτος τῆς μοναχικῆς ζωῆς του, κατὰ τρόπον ὄχι ἀνάρμοστον εἰς ἀνδρα, πάντῃ μὲν ἐλεύθερον ἀπὸ τὰ τοῦ παρόντος κόσμου, ἰστάμενον δ' ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ μέλλοντος· εἴτε εἰς ἀθάνας διασκεδάσεις, αἱ ὁποῖαι κατεπράυνον τὰς ὠδύνας του, καὶ ἀνεκούφιζον πνεῦμα ἐκ τῆς πολυασχολίας ἀπηυδνημένον, εἴτε εἰς εὐσεβεῖς ἐνασχολήσεις, τὰς ὁποίας ἔκρινεν ἀναγκαίαν προπαρασκευὴν εἰς τὴν μέλλουσαν κατάστασιν.

“ Ἄλλὰ περὶ τοὺς ἕξ μῆνας πρὸ τῆς ἀποβιώσεως αὐτοῦ, ἢ ποδάγρα, μετὰ παῦσιν μακροτέραν παρὰ τὸ σύνθητες, ἐπανήλθε μὲ δριμύτητα κατ' ἀναλογίαν ἠύξημένην. Ἡ τετραυσιμένη κράσις του δὲν εἶχε πλέον ἱκανὴν εὐρωστίαν ν' ἀντισταθῇ εἰς τὴν προσβολὴν ταύτην. Ἐξησθένισε τὸ πνεῦμα ὡς καὶ τὸ σῶμά του, καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης μόλις πλέον διακρίνομεν ἔχνη τοῦ ὑγιῶς ἐκείνου καὶ ἀνδρικοῦ νοός, ὁ ὁποῖος καθίστα τὸν Κάρολον ἀνώτερον τῶν συγχρόνων του. Ἀνελεύθερος καὶ δειλὴ δεισιδαιμονία κατεπίεζε τὸ πνεῦμά του. Κάνενός εἶδους διασκεδάσεις δὲν ἐνοστιμεύετο. Ἐπροσπάθει νὰ ζῇ κατ' ὄλην τὴν μοναστικὴν αὐστηρότητα. Δὲν ἐπεθύμει ἄλλου συναναστρόφην εἰμὴ τῶν καλογῆρων, καὶ σχεδὸν πάντοτε ἐνησχολεῖτο μετ' αὐτῶν ψάλλον στιχηρὰ καὶ τροπάρια. Πρὸς ἐξίλωσιν τῶν ἀμαρτιῶν του, ἐνήργει ἐν τῷ κρυπτῷ τοσαύτας σκληραγωγίας, ὥστε ἢ ἀπὸ σχοινίων μάστιγι, μετ' ἧς ἐτύπτετο, εὐρέθη μετὰ τὴν ἀποβίωσιν αὐτοῦ

αἵματωμένη. Ἄλλ' οὐδὲ μὲ τὰς πράξεις ταύτας τῆς ἀπονεκρώσεως δὲν εὐχαριστεῖτο· διότι, καίτοι αὐστηραὶ, καὶ ὑπ' ἄλλων ὁμῶς ἄλλοτε ἐνηργήθησαν. Τὸ δειλὸν καὶ δῦσπιστον τῆς δεισιδαιμονίας πνεῦμα ἐξηκολούθει ἐτι νὰ ταρασσῇ αὐτὸν, καὶ μὴ ἐκτιμῶν τὰ ἤδη ἐνεργηθέντα εὐσεβῆ γυμνάσματα, παρεκίνησεν αὐτὸν εἰς ζήτησιν ἐκτάκτου τινός, καινῆς καὶ ἀνηκούστου πράξεως, ἧτις νὰ φανερώσῃ τὸν ζῆλον αὐτοῦ, καὶ νὰ τὸν ἀξιώσῃ τῆς εὐνοίας τοῦ Ὑψίστου. Ἐνόησε δ' ἐπενόησε πράξιν, τῆς ὁποίας παραλογωτέραν καὶ σπανιωτέραν ποτὲ ἢ δεισιδαιμονία δὲν ὑπηγόρευσεν εἰς ἀσθενῆ καὶ παράφορον φαντασίαν. Ἀπεφάσισε, πρὶν ἀποθάνῃ, νὰ τελέσῃ τὴν κηδεῖαν του! Διέταξε νὰ κατασκευασθῇ ὁ τάφος του εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς μονῆς. Οἱ περὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐβάδισαν ἐκεῖ ἐν ἐπικηδεῖῳ πομπῇ, μὲ μαύρας λαμπάδας εἰς τὰς χεῖράς των. Αὐτὸς ὁ ἴδιος ἠκολούθησε σαβανωμένος. Ἐτέθη δὲ εἰς τὴν νεκροθήκην μετὰ πολλῆς σεμνοπρεπείας. Ἐθάλη ἡ ἐπιτάφιος ἀκολουθία, καὶ ὁ Κάρολος ἔλαβε μέρος εἰς τὰς προσευχάς, αἵτινες προσεφέρθησαν ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς του, συμμιγνύων τὰ δάκρυά του μ' ὅσα οἱ ὀπαδοὶ αὐτοῦ ἔχουν, ὡς νὰ ἐτέλουν πραγματικὴν τινα κηδεῖαν. Ἀγίασμα ἐρραντίσθη ἐπὶ τῆς νεκροθήκης κατὰ τὸ σύνθητες, καὶ ἡ ἱεροπραξία ἔλαβε τέλος· ἅπαντες οἱ παρευρεθέντες ἀπεσύρθησαν, καὶ ὁ τὸν νεκρὸν προσποιηθεὶς ἐκλείσθη μόνος εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Μετὰ ταῦτα σηκώθει ὁ Κάρολος ὑπῆγεν εἰς τὸ δωμάτιόν του, πλήρης τῶν εὐλαβῶν καὶ φοβερῶν ἐκείνων αἰσθημάτων, ὁποῖα ἱεροπραξία τοιαύτη ἐπόμενον ἦτο νὰ ἐμπνεύσῃ. Ἄλλ' εἴτε τὸ ἐπίπονον μῆκος τῆς τελετῆς, εἴτε ἡ ἐντύπωσις τὴν ὁποῖαν ἡ εἰκὼν τοῦ θανάτου ἀφῆκεν εἰς τὸ πνεῦμά του, διετάρραξεν αὐτὸν τοσοῦτον, ὥστε τὴν ἐπιούσαν ἔπεσε μὲ πυρετὸν, εἰς τὴν βίαν τοῦ ὁποῖου τὸ ἀσθενὲς αὐτοῦ σύστημα δὲν ἠδυνήθη πολὺν χρόνον νὰ ἀνθῆξῃ· καὶ τὴν 21ην Σεπτεμβρίου, 1558, ἐξέπνευσε, μετὰ ζωῆν πεντήκοντα ὀκτῶ χρόνων, ἕξ μηνῶν, καὶ εἰκοσιπέντε ἡμερῶν.”

Τοὺς γνωρίζω τοὺς μεγάλους, τοὺς δοκίμασα καλά, τοὺς ἐξύγισα, τοὺς ἤδρα ματαιόφρονας πολλὰ, Ἄχαρίστους, μισανθρώπους, μᾶλλον ὅταν εὐτυχοῦν, Προσποποιημένους φίλους, μόνον ὅταν δυστυχοῦν. Εὐσπλαγγίας δὲν μετέχουν, τοὺς ἄλλεῖπ' ἡ ἐντροπή, τοὺς μικροὺς ὄλους νομίζουσιν ὡς ἀγγεῖα χαμερπῆ, τὰ ὁποῖα καταθραύουσιν μὲ μανίαν ἐντελεῖ, Ἄφοῦ πλέον καταντήσουν εἰς αὐτοὺς ἀνωφελεῖ. Οἱ βασιλεῖς τοὺς αὐλικούς, ὡσὰν λεμόνια, βάλλουσιν εἰς τράπεζαν, καὶ τὸν ζωμὸν θλίψαντες ἀποβάλλουσιν.

Ἐγκράτεια καὶ γυμνασις καὶ τῆς τροφῆς λιτότης, καὶ ἐγερσις ἐωθινὴ εἰς μακροβιότης.

Ἄργα πολλὴ ὁδοιπορεῖ παντοῦ ἢ ὀκνηρία, νὰ τὴν προφθάσῃ δὲν ἀργεῖ ἐκ τούτου ἢ πενία.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΠΟ ΘΕΟΥ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΣ ΤΩΝ
ΕΘΝΩΝ.—ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΦΡΑΓΚΛΙΝΟΥ.

ΠΟΣΟΝ συνεχῶς λησμονοῦμεν ὅτι οὐχὶ μόνον ἀτομικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐθνικῶς, ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐξαρτώμεθα. Πᾶν ἔθνος εἶναι ὅ,τι ὁ Θεὸς ἔκαμεν αὐτό· καὶ μόνος ὁ τὰ πάντα διέπων δύναται νὰ κάμῃ καὶ ἡμᾶς ὅ,τι ἐλπίζομεν νὰ κατασταθῶμεν. Τὸ ὄμμα τοῦ Θεοῦ ἐφορᾷ κοινωνίας ὡς καὶ ἄτομα, ἔθνη ὡς καὶ κοινωνίας.

“ Εἰς ὄλους τοὺς δρόμους σου τὸν Θεὸν γνώριζε, καὶ αὐτὸς θέλει διευθύνειν τὰ βήματά σου,” εἶπεν ὁ σοφὸς Σολομῶν. Οὐδεὶς ἐξήσέ ποτε, ὅστις μᾶλλον ἐσαρβύετο εἰς τὰς δυνάμεις τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὄπλων παρ' ὅ ἐκ τῆς Ἀραβίας Προφήτης· καὶ αὐτὸς, μ' ὄλον τοῦτο, ἐπεκαλεῖτο τὴν εὐνοίαν τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιον τοῦ στρατεύματός του, κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς μάχης. Ὁ Ἐβρέξης ἐζήτησε νὰ καθῆξῃ τὴν ὁρμὴν τῶν κυμάτων, σιδηρᾶς ἀλύσεις ῥίψας εἰς τὸ πέλαγος· καὶ ὁμῶς δὲν ἐτόλμα νὰ ὀδηγήσῃ τὸν στρατὸν εἰς τὸ στάδιον τῆς συμπλοκῆς, χωρὶς πρῶτον νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ἱερόν, ν' ἀκούσῃ τὰς συμβουλὰς τῆς θρησκείας, καὶ νὰ προσφέρῃ θυσίας καὶ δεήσεις. “Ὅλα σχεδὸν τὰ ἔθνη ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην δεσμοῦ τινός μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ. Εἰς τοὺς πολέμους τῶν Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων, καὶ ἄλλων Ἐθνικῶν, ἡ παρουσία ἱερωμένων ἦτον ἐπίσης ἀναγκαία καθὼς ἡ τῶν στρατιωτῶν. Ἦτταν περιέμενον ὁσάκις ἐλησμόνου τὴν ἐξάρτησιν αὐτῶν ἀπὸ τὴν ὑπερτάτην Θεότητα. Ἄν δ' ἐκεῖνοι, μὲ θρησκείαν τόσοσιν πλήρη δεισιδαιμονίας, καὶ λατρείαν τόσοσιν γελοιώδη, εἶχον εὐαισθησίαν, τρυφερότητα συνειδήσεως, ἧτις ἀπηγόρευε τὴν ἀπὸ κτισμάτων ἐξάρτησιν, τί νὰ εἴπωμεν ἡμεῖς περὶ τῆς κατὰ πράξιν ἀδείας, ἧτις φέρει τὰς σημερινὰς Χριστιανικὰς κυβερνήσεις νὰ λησμονῶσι Κύριον τὸν Ποιητὴν αὐτῶν ;

Τῆς ἀμελείας ταύτης καὶ λήθης τοῦ ὑπεράτου Κυβερνήτου ὑπάρχουσι, μ' ὄλον τοῦτο, καὶ τινες ἐντιμοὶ ἐξαιρέσεις. Ὅποτε, εἰς τὸ τέλος τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας πολέμου τῶν Ἀγγλοαμερικανῶν, συνελθόντες οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ νεοσυστάτου ἔθνους, ἐσκέπτοντο περὶ τῆς μορφώσεως τοῦ Συντάγματος, μετὰ τοῦ Οὐασιγκτῶνος ἐπὶ κεφαλῆς, ἀπήντησαν κατὰ φυσικὸν λόγον μεγάλως καὶ σπουδαίας δυσκολίας. Τοιαῦται δὲ ἦσαν καὶ τόσοσιν ἀπειλητικαί, ὥστε μετὰ ἐβδομάδας ἐξερυνήσεως καὶ μόχθου, καὶ οὐ μικρᾶς διχονοίας, ἀναστάς ὁ σεβάσμιος Φραγκλίνος, εἶπε, “Κύριε Πρόεδρε, καταρχὰς τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, κινδύνου ἔχοντες αἰσθησιν, προσηυχόμεθα κατ' ἡμέραν εἰς τὴν αἰθουσαν ταύτην, ἐπικαλούμενοι τὴν προστασίαν τοῦ Παντοκράτορος. Εἰσηκούσθησαν δ' αἱ προσευχαί μας, καὶ χάριτι θεῖα ἔλαβον τὴν ποδουμένην ἀπόκρισιν. Ὅσοι ἐξ ἡμῶν ἐνησχολοῦντο εἰς τὸν ἀγῶνα πρέπει συνεχῶς νὰ παρετηρήσαμεν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν θεῖαν μεσολάβησιν. Εἰς τὴν εὐμενῆ ἐκείνην Πρόνοιαν ὀφείλομεν τὴν παροῦ-

σαν εὐκαιρίαν τοῦ ἐν εἰρήνῃ συσκέπτεσθαι περὶ τῶν μέσων τῆς μελλούσης ἡμῶν εὐδαιμονίας. Τώρα δὲ, ἐλησμονήσαμεν τὸν κραταῖον ἐκείνον φίλον ; ἢ φανταζόμεθα ὅτι πλέον δὲν μας χρειάζεται ἢ βοήθειά του ; Πολὺν χρόνον ἤδη ἐξῆσα· ὅσω δὲ περισσότερον ζῶ, τόσοσιν ἰσχυροτέρας ἀποδείξεις βλέπω τοῦ ὅτι ὁ Θεὸς διέπει τὰ τῶν ἀνθρώπων. Ἄν δὲ οὔτε στρουθίον πίπτη χωρὶς τῆς βουλήσεώς του, εἶναι δυνατόν νὰ ἐγερθῇ αὐτοκρατορία χωρὶς τῆς βοήθειάς του ; Τὰ ἱερά συγγράμματα, κύριε, μᾶς βεβαιοῦσιν ὅτι, ‘ἐὰν μὴ Κύριος οἰκοδομήσῃ οἶκον, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες.’ Τοῦτο σταθερῶς πιστεύω καὶ πιστεύω περιπλέον, ὅτι χωρὶς τῆς συνεργίας του θελομένου ἐπιτύχειν εἰς τὴν πολιτικὴν ταύτην οἰκοδομὴν ὄχι καλῆτερον παρ' οἱ τὴν πυργοποιίαν τῆς Βαβέλ ἐπιχειρήσαντες. Θέλουσι μᾶς διαιρεῖν τὰ μικρὰ, ἰδικίτερα, τοπικὰ ἡμῶν συμφέροντα, καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ θέλομεν γένειν ὄνειδος καὶ παροιμία εἰς τοὺς μεταγενεστέρους. Τὸ δὲ χειρότερον, οἱ ἄνθρωποι μετὰ ταῦτα ἐνδέχεται, ἀπὸ τὸ ἀτυχεῖς τοῦτο παράδειγμα, ν' ἀπελπισθῶσι περὶ συστάσεως κυβερνήσεων διὰ τῆς ἀνθρωπίνου σοφίας, καὶ ν' ἀφίνωσιν αὐτὴν εἰς τὴν τύχην, τὸν πόλεμον, ἢ τὴν κατάκτησιν. Προτείνω λοιπὸν, ἀπὸ τοῦ νῦν νὰ προσφέρωνται κατὰ πᾶσαν πρωίαν εἰς τὴν συνέλευσιν ταύτην πρὸ τῆς ἐνάργεως τῶν ἐργασιῶν μας δεήσεις, ἐπικαλούμενοι τὴν ἀντίληψιν τοῦ Ὑψίστου, καὶ τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἡμετέρων σκέψεων.” Τοιοῦτο πνεῦμα ἔτρεφον οἱ γενναῖοι ἐκεῖνοι φιλοπάτριδες, καὶ τοιαύτην ἔκαμαν ἀπόφασιν.

ΘΥΜΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΦΑΝΤΟΣ.—Φίλος μου τις, ὁ ὁποῖος εἶχε διατρίψει εἰς τὴν Ταπροβάνην, ὑπῆγεν εἰς τοὺς Ζωολογικοὺς Κήπους τοῦ Λονδίνου, ὅπου κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εὐρίσκειτο ἐλέφας ἐκ τῆς νήσου αὐτῆς. Οὗτος κατὰ πρῶτον δὲν περιεργάσθη τὸν φίλον μου ἰδιαιτέρως· ἀλλ' ὅτε ἤκουσεν αὐτὸν ὀμιλοῦντα Ταπροβαναίσι, ἔδειξε τὰ πλέον ἀναμφίβολα σημεῖα χαρᾶς καὶ ἠδονῆς, περιστρέφων τὴν προσοκίδα, καὶ χαϊδεύων τὸν νέον αὐτοῦ φίλον μετ' ὕλης τῆς ἀγαλλιᾶσεως ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος μακρὰν εἰς τὰ ξένα εὐρισκόμενος ὑποδέχεται συμπατριώτην νεοφερμένον.

ΜΙΚΡΑ τις σκέψις περὶ τῆς φύσεως τοῦ ἀγροτικοῦ βίου θέλει μᾶς δεῖξιν πόσον εἶναι κινδυνώδες ν' ἀφίνωνται ἀπαίδευτοι οἱ χωρικοί. Ἐν τῇ μοναξίᾳ τῶν ἀγρῶν ὁ ἀκαλλιέργητος νοῦς εἶναι πολὺ δεκτικώτερος φανατισμοῦ καὶ δεισιδαιμονίας παρ' ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θορύβου καὶ τῆς συγκρούσεως τῶν πόλεων. Εἰς τοιαύτην στάσιμον ὑπαρξίν δὲν ἀποκτᾷ ὁ νοῦς κάμμιναν δραστηριότητα, οὔτε συνειθίζει τὰς ἐρεῦνας καὶ παραβολὰς, δι' ὧν ἢ πλάνη ἐξελέγχεται. Τὸ ἐλάχιστον ἀποδείξεως ὁμοίωμα ἀρκεῖ πολλάκις παρ' αὐτοῖς νὰ ὑποστηρίξῃ ἀπάτην, ἧτις ἀλλαχού ἤθελεν εὐκολώτατα φανερῶδη.

Η ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.

Η ΓΑΛΛΙΑ, πρώτη των άλλων πεφωτισμένων εθνών, ήσθάνθη την ανάγκην της συστάσεως τακτικής Μαιευτικής Σχολής, καταστήματος αναγκαίου όχι μόνον διὰ τὸν φιλόανθρωπον αὐτοῦ σκοπὸν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ὠφέλειαν, τὴν ὁποίαν προξενεῖ εἰς τὴν πολιτικὴν κοινωνίαν· καθότι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν πεφωτισμένην Γαλίαν τὸ ἔμβριθός καὶ σημαντικὸν ἐπάγγελμα τῶν Μαιῶν, ἀπὸ τοῦ ὁποῦ τὴν ἔμπειρον ἢ ἀμαθῆ διαχειρίσιν ἐξαρτᾶται ὄχι μόνον ἡ ζωὴ τῆς λεχοῦς καὶ τοῦ νεογνοῦ βρέφους, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ τύχη ὀλοκλήρων οἰκογενειῶν, ἐκτελεῖτο μέχρι τοῦ ἔτους 1775 ἀπὸ ἀμαθῆς καὶ ποταπῆς γράϊας, πλήρεις προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιῶν, ἀπαραλλάκτως καθὼς ἀκολουθεῖ μέχρι τῆς σήμερον εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ Τουρκίαν, καὶ εἰς πολλὰ μέρη τῆς ἐξευγενισμένης Εὐρώπης, ὅπου δὲν παρεδέχθη ἡ συνήθεια τοῦ νὰ ἐπισκέπτονται τὰς λεχοῦς ἄνδρες ἰατροχειρουργοί.

Πρώτη ἡ Κυρία Dugès, Μαῖα τοῦ ἐν Παρισίοις Νοσοκομείου Hotel-Dieu, ἐσχημάτισε κατὰ τὸ ἔτος 1776 εἰδὸς τι διδασκαλείου τῶν μαιῶν, ἔχουσα παρ' ἑαυτῆς πέντε ἢ ἕξ μαθητριάς, εἰς τὰς ὁποίας ἐδίδασκεν ἀρχὰς τινὰς τῆς μαιευτικῆς, καὶ αἰτινες μετῆρχοντο τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο εἰς Παρισίους μετὰ πέντε ἢ ἕξ μηνῶν διδασκαλίαν, καὶ ταύτην ἀτελῆ καὶ περιωρισμένην.

Ἀμέσως μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ διδασκαλείου τῆς Κυρίας Dugès, ἐσυστήθησαν διὰ τὰς μαιῶν εἰς Παρισίους δύο παραδόσεις θεωρητικῆς Μαιευτικῆς. Ἄλλ' αἱ παραδόσεις αὗται δὲν ἠδύνατο νὰ μορφώσωσιν ἐμπείρους καὶ πεπαιδευμένας μαιῶν, πρῶτον, ὡς οὐσαι ἀτελεῖς, ἐπειδὴ περιωρίζοντο εἰς μόνην τὴν παράδοσιν τῆς θεωρητικῆς Μαιευτικῆς, χωρὶς τῆς τῶν συνεχόμενων μὲ ταύτην ἐπιστημῶν· δεύτερον, διότι δὲν ὑπῆρχον εἰς τὸ κατάστημα ἔγκυοι γυναῖκες καὶ λεχοὶ, ἐπὶ τῶν ὁποίων νὰ ἐφαρμόζωσιν αἱ μαθήτριάς τὰς θεωρίας τῶν παραδιδόμενων μαθημάτων, καὶ νὰ γυμνάζωνται εἰς τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς ἐπιστήμης ταύτης· καὶ τρίτον, ἐπειδὴ καὶ αἱ παραδόσεις ἐγίνοντο κοινῶς διὰ τὰς μαιῶν καὶ διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς ἱατρικῆς, δυσκόλως νέαι καλῆς ἀνατροφῆς καὶ ἀναλόγου διαγωγῆς ἀπεφασίζον νὰ συνακροάζωνται μετὰ τῶν ἀνδρῶν τὰ μαθήματα ταῦτα.

Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1794 ἐσυστήθη εἰς Παρισίους τὸ Σχολεῖον καὶ κατάστημα τῆς Μαιευτικῆς, ἐπονομασθὲν Μητρεῖον (Maternité). Κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν ἡ Κυρία Lachapelle, (τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ὑπῆρξε μετὰ ταῦτα τόσον περίφημον), θυγάτηρ τῆς Κυρίας Dugès, συνενώθη μετὰ τῆς μητρός της, καὶ διέδυσον ἀμφότεραι τοῦτο τὸ κατάστημα· ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχον εἰμὴ μόνον ἕξ μαθήτριάς, αἰτινες μετὰ ἐξάμηνον σπουδῆν, χωρὶς νὰ καθυποβάλλωνται εἰς οὐδεμίαν ἐξέτασιν, μετῆρχοντο ἐπισήμως τὸ ἐπάγγελμα τῶν μαιῶν καθ' ὅλην τὴν Γαλίαν. Ἡ ἀληθὴς ἐπομένως σύστασις τοῦ Μη-

τρεῖου τῶν Παρισίων δὲν χρονολογεῖται εἰμὴ ἀπὸ τὸ ἔτος 1802 ἐπὶ τῆς Ὑπατείας τοῦ Ναπολέοντος· τότε δὲ προεχώρησε διαμῖς εἰς βαθεῖαν, ὥστε εὐθὺς τὸ ἀκόλουθον ἔτος, δηλαδὴ εἰς τὸ 1803, τὸ κατάστημα τοῦτο εἶχεν 60 μαθητριάς, αἰτινες ἐξηκολούθουν τακτικῶς τὴν σειρὰν τοῦ μαθήματος τῆς Μαιευτικῆς, καὶ καθυπεβάλλοντο εἰς δύο ἐξετάσεις εἰς διάστημα ἕξ μηνῶν. Κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν ἐσυστήθησαν πρώτην φορὰν καὶ βραβεῖα διανεμόμενα εἰς τὰς μαθητριάς μετὰ τὸ τέλος ἐκάστης ἐξετάσεως. Μολοντοῦτο, καὶ μέχρι τῆς ἐποχῆς τῶν 1805 ἡ σειρὰ τοῦ μαθήματος τῆς Μαιευτικῆς διήρκει εἰσέτι μόνον ἕξ μῆνας, ἂν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητριῶν ἀνέβη εἰς τὰς 200. Τέλος πάντων, ὁ κανονισμὸς τοῦ 1807, Ἰανουαρίου 17, διέταξεν, ὥστε ἐκάστη μαθήτρια νὰ ἐξακολουθῇ τὸ μάθημα τῆς Μαιευτικῆς τοῦλάχιστον ἐν ἔτος. Εἰς τὸ 1808 προστετέθη τὸ μάθημα τοῦ ἐμβολιάσματος διὰ τῆς δαμαλίδος (cours de vaccine), καὶ ἐσυστήθη ὁ Βοτανικὸς Κήπος τοῦ καταστήματος, περιέχων 300 περίπου φυτὰ χρήσιμα εἰς τὰς ἐγκύους, τὰς λεχοῦς καὶ τὰ νεογνά· εἰς δὲ τὸ 1825 ἐσυστήθη τακτικῶς τὸ μάθημα τῆς Βοτανικῆς, καὶ τὰ δημόσια βραβεῖα διὰ τὴν Βοτανικὴν, καὶ διὰ τὸ μάθημα τοῦ ἐμβολιάσματος διὰ τῆς δαμαλίδος· καὶ ἐπὶ τέλους, εἰς τὸ 1827, ἐσυστήθη τὸ μάθημα καὶ τὰ βραβεῖα τῆς φλεβοτομίας.

Τὸ Μητρεῖον τῶν Παρισίων σύγκειται τὴν σήμερον κυρίως ἀπὸ δύο τινὰ μέρη, δηλαδὴ ἀπὸ τὸ Σχολεῖον τῆς Μαιευτικῆς, καὶ τὸ Νοσοκομεῖον τῶν ἐγκύων, λεχῶν καὶ νεογνῶν, εὐρισκόμενα ὅλα ταῦτα εἰς τὴν αὐτὴν περιοχὴν τοῦ ἐκτεταμένου πρώην Μοναστηρίου τοῦ Port-Royal κατὰ τὴν παλαιὰν πόλιν τῶν Παρισίων, πλησίον τοῦ κήπου τοῦ Luxembourg.

Σχολεῖον τῆς Μαιευτικῆς.

Τὸ σχολεῖον τῆς Μαιευτικῆς δέχεται μαθητριάς στελλομένης ἐξ ἐκάστης ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας, διὰ νὰ διδαχθῶσιν ἐκεῖ, καὶ νὰ μετέλθωσιν μετὰ ταῦτα εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν τῶν ἐπαγγέλμα τῶν δημοσίων μαιῶν. Διὰ νὰ ἦναι δὲ δεκταὶ εἰς τὸ κατάστημα, πρέπει νὰ ἔχωσιν τινὰς προκαταρκτικὰς γνώσεις, νὰ παρουσιάσωσιν τὸ βαπτιστικὸν των, καὶ μαρτυρικὰ τῶν εὐλογιῶν, τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν γονέων αὐτῶν, καὶ τῆς καλῆς διαγωγῆς καὶ ἠθικῆς των. Ἐὰν δὲ ἦναι ὑπανδρῶν, καὶ μαρτυρικὸν τῆς ὑπανδρείας των, καὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν συζύγων αὐτῶν.

Κατοικοῦσιν ὅλοι ἐνδον τοῦ καταστήματος τοῦ Σχολεῖου, ἐπιστατούμενοι ἀπὸ ἐνδεκα ἐπιστάτιδας τῆς εὐταξίας, τῶν μαθημάτων, καὶ τῆς ἠθικῆς διαγωγῆς των· δὲν ἐξέρχονται δὲ τοῦ καταστήματος, εἰμὴ ἐξάκις τοῦ ἔτους, καὶ τοῦτο διὰ προηγουμένης ἀδείας τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τῆς Ἀρχιμαίας, καὶ συνωδευμένα ἐπὶ τῶν γονέων ἢ τῶν συζύγων αὐτῶν, ὅτινες χρεωστοῦσιν νὰ τὰς ἐπαναφέρωσιν εἰς τὸ κατάστημα πρὸ τῆς ἐνάτης μετὰ μεσημβρίαν αὐτοπροσώπως. Ἡ εἴσοδος εἰς

τὸ κατάστημα ὁποιοῦδήποτε ὑποκειμένου, ἀνδρὸς ἢ γυναικὸς, μὴ ἀνήκοντος εἰς αὐτὸ, εἶναι αὐστηρῶς ἀπηγορευμένη· καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ συγγενεῖς τῶν μαθητριῶν δὲν δύναται νὰ εἰσέλθωσιν ποτε εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ καταστήματος, ἀλλὰ βλέπουσι τὰς συγγενεῖς αὐτῶν μαθητριάς εἰς τὸ διαλεκτήριον τοῦ καταστήματος, εἰς προσδιωρισμένας ἡμέρας καὶ ὥρας, παρούσης πάντοτε καὶ τῆς ἐπὶ τούτῳ Ἐπιστάτιδος τῆς ἠθικῆς τῶν μαθητριῶν.

Τὰ παραδιδόμενα μαθήματα εἶναι 1· ἡ Μαιευτικὴ, θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ, 2· ἡ Ἀνατομία, 3· Βοτανικὴ διὰ τὴν γνώσιν ὄλων τῶν φυτῶν χρήσιμων εἰς τὰς ἐγκύους, λεχοῦς καὶ νεογνά βρέφη, 4· ἡ διὰ τῆς δαμαλίδος ἐμβολιάσις, καὶ 5· ἡ φλεβοτομία.

Τὰ ἀνωτέρω μαθήματα παραδίδονται ὑπὸ τῶν ἐξοχωτέρων ἰατροχειρουργῶν, ὑπὸ τῆς Ἀρχιμαίας τοῦ καταστήματος, καὶ ὑπὸ δύο συμβοηθῶν μαιῶν.

Διὰ δὲ τὸ πρακτικὸν μέρος αἱ μαθήτριάς μαιεύουσι μόναι των ὅλας τὰς τικτούσας εἰς τὸ κατάστημα γυναικῶν, παρουσῶν πάντοτε τῶν μαιῶν τοῦ καταστήματος, καὶ προσκαλουμένης τῆς Ἀρχιμαίας εἰς περίστασις τινὲς δυσκολίας. Ὁ δὲ συνήθης ἀριθμὸς τῶν καθ' ἡμέραν τοκετῶν ἐντὸς τοῦ καταστήματος εἶναι 15 ἕως 20.

Χρέος τῶν μαθητριῶν εἶναι πρὸς τοῦτοις τὸ νὰ φλεβοτομῶσιν τὰς ἐγκύους, νὰ περιποιῶνται καὶ νὰ ἐπιστατῶσιν τὰς λεχοῦς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς λοχείας των, καὶ νὰ ἐμβολιάζωσιν ὅλα τὰ νεογνά βρέφη.

Ἐγκυοὶ γυναῖκες.

Ὅποιαδήποτε γυνή, ἥτις ἠθέλε παρουσιασθῆναι εἰς τὸ κατάστημα, καὶ ἐξετασθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἀρχιμαίας κηρυχθῆναι ὡς οὐσα εἰς τὸν ἔσχατον μῆνα τῆς ἐγκυμοσύνης αὐτῆς, ἢ εἰς κίνδυνον πρόωρου τοκετοῦ, εἶναι δεκτὴ εἰς τὸ κατάστημα· ἐναπόκειται δὲ εἰς τὴν θέλησίν της τὸ νὰ φανερώσῃ τὸ ὄνομα, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν της, ἢ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ κατάστημα ἄγνωστος καὶ ὑπὸ πλαστὸν ὄνομα. Ἄμα γενῆ δεκτὴ εἰς τὸ κατάστημα, ἐκδύεται τὰ φορέματά της, τὰ ὁποῖα σημειοῦνται μὲ τινὰ ἀριθμὸν, καὶ φυλάττονται εἰς ἐπὶ τούτῳ διωρισμένας θέσεις, καὶ ἐνδύεται φορέματα τοῦ καταστήματος, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ αὐτὰ δι' ὅλας τὰς ἐγκύους.

Κάνεις ἐκ τῶν ἐξωθεν δὲν δύναται νὰ λάβῃ οὐδεμίαν πληροφορίαν περὶ τῶν εἰς τὸ κατάστημα ἐγκύων, χωρὶς τῆς ρητῆς θελήσεως τῆς ἐγκύου, ἥτις πρέπει νὰ δώσῃ ἐγγράφως εἰς τὴν ἐπιστάτιαν τοῦ Διαλεκτηρίου τὸ ὄνομα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ὑποκειμένου, εἰς τὸ ὁποῖον θέλει νὰ γνωστοποιηθῶσιν τὰ κατ' αὐτὴν.

Διὰ νὰ μὴ μένωσιν δὲ ἀργαὶ αἱ ἐγκυοὶ μέχρι τῆς ὥρας τοῦ τοκετοῦ, ὑποχρεοῦνται νὰ ἐργάζωνται ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τῆς υγείας των, πλίκουσαι ἢ ράπτουσαι διάφορα ἐργόχειρα καὶ φορέματα πρὸς χρῆσιν τοῦ καταστήματος, διὰ τὰ ὁποῖα καὶ λαμβάνουσι μετρίαν τινα πληρωμὴν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἔτος εἰσπερχομένων ἐγκύων εἶναι τέσσαρες ἕως πέντε χιλιάδες.

Λεχοί.

Μετὰ τὸν τόκον αἱ λεχοὶ μετακομίζονται εἰς αἰθούσας διατεθειμένας τοιουτοτρόπως, ὥστε ἐκάστη ἔχει τὸν ιδιαίτερον θάλαμον της, φωτιζόμενον ἀπὸ ἐν παράθυρον, ἐμπεριέχοντα μίαν κλίνην καὶ τὰ ἀναγκαῖα σκευῆ, καὶ χωριζόμενον διὰ λεπτῶν τοίχων ἐκ τῶν πλαγίων μερῶν τὸ δὲ ἔμπροσθεν μέρος καλύπτεται ὑπὸ λευκοῦ καταπετάσματος. Δις τῆς ἡμέρας ἐπισκέπτεται αὐτὰς ἡ Ἀρχιμαῖα, καὶ τὰς περιποιῶνται αἱ λεχοφύλακες καὶ νυκτοφύλακες, ἐκλεγόμεναι καθ' ἡμεροῦσιν σειρὰν μετὰ τῶν μαθητριῶν μαιῶν, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν μιᾶς ἐπιστάτιδος τοῦ καταστήματος. Ἐὰν συμβῆ εἰς τὴν λεχῶ ἀσθένεια μετὰ τὸν τοκετὸν, μετακομίζεται εἰς τὴν αἰθούσαν τῶν ἀσθενῶν λεχῶν, ὅπου λαμβάνει ἐπίσης ὅλας τὰς ἀναγκαῖας περιποιήσεις ὑπὸ τῶν μαθητριῶν, τῆς Ἀρχιμαίας, καὶ τῶν Ἰατρῶν καὶ Χειρουργῶν τοῦ καταστήματος, μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἀναρρώσεώς της.

Αἱ λεχοί, ἅμα ἀναλάβωσιν, εἶναι ἐλεύθεραι νὰ ἐξέλθωσιν τοῦ καταστήματος, λαμβάνουσαι μεθ' ἑαυτῶν τὰ βρέφη των, ἢ παραιτοῦσαι αὐτὰ εἰς τὸ κατάστημα, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς οὐδεμίαν πληρωμὴν καθ' ὅποιαδήποτε περίστασιν.

Βρέφη νεογνά, καὶ τροφοὶ διηνεκεῖς.

Τὰ νεογνά βρέφη βαπτίζονται εἰς τὴν ἐνδον τοῦ καταστήματος ἐκκλησίαν ὑπὸ τοῦ ἐφημερίου τοῦ καταστήματος εικοσιτέσσαρας ὥρας μετὰ τὴν γέννησίν των, ἐξω μόνον ἂν ἡ μήτηρ φανερώσῃ ὅτι εἶναι ξένου δόγματος ἢ θρησκείας. Κατὰ δὲ τὴν ἐξοδὸν τῶν μητέρων, ἂν μὲν αὗται θέλωσιν, λαμβάνουσι μεθ' ἑαυτῶν, ὡς εἶπομεν, καὶ τὰ βρέφη των· εἰς ἐναντίαν δὲ περίστασιν ταῦτα μένουσιν εἰς τὸ κατάστημα μέχρι τινὸς καιροῦ, καὶ ἐκεῖθεν πέμπονται εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον.

Δώδεκα τροφοὶ διηνεκεῖς ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς Ἀρχιμαίας μετὰ τῶν γυναικῶν, αἰτινες, ἀφοῦ γεννήσωσιν ἐνδον τοῦ καταστήματος, ἔχουσι τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν δύναμιν τοῦ νὰ τρέφωσιν, πλὴν τοῦ ἰδίου αὐτῶν βρέφους, καὶ ἐν ἑτερον, ἐπὶ μισθῷ τακτικῷ διδομένῳ ὑπὸ τοῦ Καταστήματος. Κατοικοῦσιν εἰς ιδιαίτεράν αἰθούσαν ὁμοῦ μὲ τὰ ἴδια καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν τρέφόμενα βρέφη ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιν τῆς ἀρχιτροφοῦ. Τρέφουσι δὲ τὰ βρέφη τῶν μητέρων, αἰτινες δι' ἀσθένειαν δὲν δύναται νὰ τὰ τρέφωσιν, ὁμοίως καὶ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα, παραιτηθέντα εἰς τὸ κατάστημα, δὲν δύναται δι' ἀδυναμίαν ἢ ἀσθένειαν νὰ σταλῶσιν ἀμέσως εἰς τὸ ὄρφανοτροφεῖον.

Τὸ ὀλικὸν ἐξοδὸν τοῦ καταστήματος ἀναβαίνει εἰς τετρακοσίας περίπου χιλιάδας Φράγκων.

Τοιοῦτον εἶναι τὸ περίφημον κατάστημα τῆς Μαιευτικῆς τῶν Παρισίων, τὸ ὁποῖον, πλὴν τοῦ ὅτι προμηθεύον εἰς τὸ Γαλλικὸν ἔθνος Μαιῶν εἰδήμονας καὶ ἐπιτηδεῖας ὑπερασπίζεται τὴν ζωὴν καὶ τὴν υγείαν τῶν πολιτῶν, προλαμβάνει συγχρόνως καὶ πλῆθος βα-

ρέων ἐγκλημάτων διὰ τῆς ἀνεξετάστου παραδοχῆς, καὶ γενικῆς περιθάψεως εἰς τὸ Μητρεῖον ὅποιασδήποτε ἐγκύου γυναικὸς ἀνεξαιρέτως. Εἶθε καὶ ἡ Ἑλλάς νὰ μιμηθῆ ποτὲ καὶ κατὰ τοῦτο τὴν ἐνδοξὸν καὶ φιλόφρων Γαλλίαν, καὶ νὰ ἀνεγείρῃ εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς τοιοῦτον κατάστημα, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει ἀληθῶς πεπολιτισμένον ἔθνος.

Ἐν Παρισίῳ, τὴν 27 Μαρτίου, 1841.

ΒΙΑΡΙΑ ΙΑΚΩΒΟΥ Γ. ΠΙΤΣΗΙΟΥ.

ΕΚΡΗΞΙΣ ΤΟΥ ΗΦΑΙΣΤΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΤΗΣ ΚΙΛΩΝΙΑΣ, ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΗΣΟΝ ΧΑΟΥΑΗΝ.

Η ΧΑΟΥΑΗ, πρωτεύουσα τῶν Σανδουικῶν Νήσων, κεῖται εἰς τὸν Εἰρηνικὸν Ὠκεανὸν, μετὰ 19 καὶ 20^ο Βορείου Πλάτους, καὶ 155 καὶ 156^ο Δυτικοῦ Μήκους. Ποῦνα δὲ λέγεται ἡ ἀνατολικωτέρα ἐξοχὴ αὐτῆς, καὶ Κιλωεῖα μέγα τι ἡφαιστίον ὄρος κατὰ τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Πούνας. Ἐνθυμίζομεν τοὺς ἀναγνώστας ὅτι πρὸ ἰκανῶν ἐτῶν διατρέβοντο εἰς τὴν νῆσον ταύτην Ἀγγλαμερικανοὶ ἱεραπόστολοι, οἵτινες μετέδωκαν εἰς τοὺς ἀγρίους κατοίκους βαθμῶν τινα πολιτισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ. Τὰ ἐπόμενα συνάγομεν ἐκ τοῦ ἡμερολογίου ἐνὸς τῶν ἱεραποστόλων τούτων.

Τὴν 30ην Μαΐου, 1840, παρετήρησαν οἱ κάτοικοι τῆς Πούνας καπνὸν καὶ πῦρ εἰς τὸ ἐνδότερον, ἐπὶ ἐρήμου καὶ βουνώδους χώρας. Κατὰ πρῶτον ἐνόμισαν ὅτι προήρχοντο ἀπὸ καιόμενον τι δάσος· ἀλλὰ τὴν 31ην ἀνεδόθη ἐξαίφνης τόσον μεγαλοπρεπῆς καὶ φοβερὰ λάμψις, ὥστε δὲν ἔμεινεν ἀμφιβολία τις ὡς πρὸς τὸ αἴτιον τοῦ φαινομένου. Τὸ πῦρ ἤξανεν εἰς τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός· ἀλλὰ δὲν ἐξέβρεε καθ' οἰανδήποτε διεύθυνσιν. Ἄπαντες ἦσαν ἐντρομοί, καθὼ βέβαιοι μὲν ὅτι τὸ ἀναλελυμένον ρεύμα ἤθελε χυθῆν εἰς τὴν παραλίαν ἀπὸ τὸ τετρακισχιλίων ποδῶν ὕψος αὐτοῦ, ἀλλ' ἀγνοοῦντες ποῦ ἤθελε ρεύσειν, ἢ πόσῃ φθορὰν ἤθελε προξενήσειν ὁ πυρώδης δρόμος του. Τὴν Δευτέραν, Ἰουνίου 1ην, ἤρχισε νὰ ἐκρέη κατὰ βορειανατολικὴν διεύθυνσιν, τὴν δὲ προσεχῆ Τετάρτην, Ἰουνίου 3ην, πρὸς τὸ ἐπείρας, ὁ καιόμενος ποταμὸς ἐφθασεν εἰς τὴν Θάλασσαν, κατὰ μέσον ὄρον ἡμισοῦ μιλίου τὴν ὄραν διαβάς. Τὸ τάχος τῆς ροῆς ἦτο πολὺ ἄνισον, κατὰ τὴν ὀμαλότητα ἢ ἀνωμαλίαν τῆς γῆς. Ποτὲ μὲν ἐκινεῖτο πέντε μίλια τὴν ὄραν, ἄλλοτε δὲ, διὰ τὰ παρεμπύπτοντα ἐμπόδια, ἐχρονοτρίβει γεμίζων βαθεῖας κοιλάδας, καὶ ἀνυψούμενος ἐπάνωθεν λόφων καὶ κρημνῶν, ἢ αὐτοὺς διαρρήγνυον.

Πηγὴ τῆς ἐκρήξεως ταύτης ἦτο κυρίως ὁ μέγας κρατὴρ τῆς Κιλωεῖας. Ἐκ τοῦ ὄρους ὅμως τούτου ἐβρέεν ἢ λάβα ὡς ὀκτὼ μίλια ὑπὸ τὴν γῆν εἰς βάθος χιλίων ἴσως ποδῶν· ἀλλ' ὁ δρόμος αὐτῆς διεκρίνετο σαφέστατα ἐκ τῶν πολυαρίθμων σχισμῶν τοῦ προσώπου τῆς γῆς, καὶ τῶν ἀναδιδομένων καπνοῦ, ἀτμοῦ, καὶ ἀερίων. Ἡ πρώτη δὲ ὁρατὴ ἐκρήξις ἐγένεν εἰς δάσος τι, κατὰ τὸν πυθμῆνα παλαιοῦ κρατῆρος, ὡς τετρακοσίων ποδῶν βάθος ἔχοντος. Ἐνταῦθα ὁ πυρώδης ποταμὸς ἔμεινεν ὀλίγον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς· ἀφαντος δὲ πάλιν γενόμενος, καὶ ρεύσας ὑπὸ τὴν γῆν ἐν ἡ δύο μίλια,

ἀνεφάνη ἐκ νέου, καὶ ἐκάλυψεν ἕκτασιν ὡς πενήκοντα Ἀγγλικῶν στρεμμάτων. Πάλιν δὲ κατεβυθίσθη, καὶ διέβρευσεν ὑπὸ τὴν γῆν δύο ἢ τρία μίλια, καὶ πάλιν ἀνεφάνη εἰς ἄλλον ἀρχαῖον δασὺν κρατῆρα, τὸ δάσος καταναλώσας. Ἐκ νέου ἐγένιν ἀφαντος· ἐνῶ δ' ἐβρέεν ὑπόγειος, διέσχισε τὴν ὑπεράνω γῆν, ἐμποιῶν εἰς αὐτὴν ῥήγματα ἐξ δακτύλων ἕως δέκα ἢ δώδεκα ποδῶν τὸ πλάτος, καὶ κάποτε τὸν κορμὸν δένδρου μὲν τοσαύτην ἀκρίβειαν διαχωρίζων, ὥστε τὰ σκέλη αὐτῶν ἴστανται ἀκόμη δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τοῦ χάσματος. Εἰς τινὰς τόπους δυσκόλως εὐρίσκει τις τὰ ἴχνη τοῦ ὑπογείου ρεύματος, ἐξ αἰτίας τοῦ ἀδιαχωρήτου δάσους ὑπὸ τὸ ὁποῖον διέβη. Ἀφοῦ δ' ἐβρέυσεν ὑπὸ τὴν γῆν μίλια τινὰ, ἴσως ἐξ ἡ ὀκτώ, πάλιν ἐξεβράγη ὡς κατακλυσμός πυρός, καὶ συναρπάσας δάση, καλύβας, φυταλιὰς, καὶ πᾶν ὅ, τι προσέτυχε, κατεκύλισε πρὸς τὸν αἰγιαλὸν μὲ ἀκάθεκτον ὄρμη, καὶ τέλος ἀπὸ κρημνὸν τεσσαράκοντα ἢ πενήκοντα ποδῶν ἐχύθη εἰς τὴν Θάλασσαν ὡς παμμεγέθης καταρράκτης, μὲ τρανοὺς κρότους, φοβεροὺς συριγμοὺς, καὶ χιλίους ἀνηκούστους καὶ ἀπεριγράπτους ἤχους. Φαντάσου ποταμὸν ἐξ ὄρυκτῶν ἀναλελυμένων, τοῦ πλάτους καὶ βάθους τοῦ Νιαγάρα*, βαθεῖος δ' ἐρυθροῦ χρώματος, πίπτοντα εἰς τὸ πέλαγος μ' ὄλην τὴν λάμψιν καὶ καύσιν τοῦ πυριφλεγῶς προσώπου του! Δύο ἰσχυρὰς ἐνεργείας συγκρουόμενας! Δύο γιγαντιαίας δυνάμεις ἀνταγωνιζομένης, καὶ τὰ πλεόν μεγαλοπρεπῆ ἀποτελέσματα ἐπιφερούσας! Ἡ ἀτμοσφαῖρα κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν ἔγεμε τέφρας, ἀφροῦ, ἀερίων, κλπ· ἐνῶ ἡ πυριφλεκτος λάβα, ὀρμῶσα εἰς τὰ ὕδατα, κατεθραύετο εἰς μυριάδας λεπτῶν μορίων, καὶ ὀπίσω ῥιπτομένη εἰς τὸν ἀέρα, ἐπιπτεν ὡς βροχὴ ἄμμου ἐφ' ὅλης τῆς περιχώρου. Ἡ παραλία ἐξετάθη εἰς τὴν Θάλασσαν ἐν τεταρτημόριον τοῦ μιλίου, καὶ ὠραία τις ἀκτὴ ἐξ ἄμμου καὶ νέον ἀκρωτήριον ἐσχηματίσθησαν. Ἐγένιν δὲ εἰς τὴν Θάλασσαν καὶ τρεῖς λόφοι σκωρίας καὶ ἄμμου, ὁ μὲν χαμηλότερος διακοσίων ποδῶν, ὁ δὲ ὑψηλότερος τριακοσίων.

Τρεῖς ἐβδομάδας εἰσέβαλλεν ὁ φοβερός οὗτος ποταμὸς εἰς τὴν Θάλασσαν μὲ ὀλίγην μετρίασιν. Πλήθος ἰχθύων ἐφονεύθησαν, καὶ τὰ ὕδατα τοῦ ὕψους ἐθραύθησαν εἰς διάστημα εἴκοσι μιλίων ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ. Τὸ πλάτος τοῦ ρεύματος περὶ τὰς εἰσβολὰς αὐτοῦ εἶναι ἡμίσεως μιλίου, ἀλλ' εἰς τὸ ἐνδότερον διαφέρει ἀπὸ ἐνὸς ἕως τεσσάρων ἢ πέντε μιλίων, καθότι συνεμορφοῦτο, ὡς οἱ κοινὸι ποταμοί, μὲ τὸ πρόσωπον τῆς χώρας τὴν ὁποίαν διέρρεε. Τῶνόντι, ἂν δύνασαι νὰ φαντασθῆς τὸν Νεῖλον μεταβεβλημένον εἰς ρευστὸν πῦρ, τῆς πυκνότητος κεχυμένου σιδήρου, καὶ προβαίνοντα ποτὲ μὲν ταχέως, ποτὲ δὲ ὀκνηρῶς· ἄλλοτε πελαγίζοντα, καὶ ἄλλοτε διὰ στενώματος ὀρμῶντα, ἐξακολουθοῦντα

* Περιγραφὴν τοῦ φοβεροῦ καταρράκτου τῆς Ἀμερικῆς Νιαγάρα ἐμπορεῖ νὰ ἴθῃ ὁ ἀναγνώστης εἰς Σελ. 69 τοῦ Δευτέρου Τόμου τῆς Ἀποθήκης.

τὸν ἐλικοειδῆ δρόμον του εἰς δάση μεγαλοπρεπῆ καὶ ἀρχαίας μοναξίας, θέλει λάβειν ἰδέαν τινὰ τοῦ ἐνταῦθα παρασταθέντος θεάματος. Τὸ βάθος τοῦ ρύακος πιθανὸν ὅτι διέφερον ἀπὸ δέκα εἰς διακοσίους πόδας, κατὰ τὴν ἀνωμαλίαν τοῦ διαρρέομένου τόπου. Εἰς τὸ διάστημα τῆς ροῆς, ἢ νῦξ μετετρέπη εἰς ἡμέραν καθ' ἅπασαν τὴν ἀνατολικὴν Χαουάην. Τὸ φῶς ἀνέτελλε καὶ ἐξηπλοῦτο ὡς ἡ αὐγὴ ἐπὶ τῶν ὄρεων, καὶ ἡ ἀναλαμπὴ αὐτοῦ ἐφαίνετο εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος τῆς νήσου. Ἐβλέπετο δὲ καὶ ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν μίλια μακρὰν εἰς τὸ πέλαγος· καὶ εἰς ἀπόστασιν τεσσαράκοντα μιλίων ἠδύνατό τις λεπτοὺς τύπους νὰ ἀναγνώσῃ τὸ μεσονύκτιον.

Ὅλος ὁ δρόμος τοῦ ρεύματος ἐκ τῆς Κιλωεῖας εἰς τὴν Θάλασσαν εἶναι τεσσαράκοντα περίπου μιλίων. Ἡ γῆ τὴν ὁποίαν διέβρευσε καταβαίνει πρὸς ἑκατὸν πόδας εἰς τὸ μίλιον. Τώρα δ' ἐψυχράνη ἢ τῆς λάβας ἐπιφάνεια, καὶ μετὰ προσοχῆς ἐμπορεῖ τις νὰ διαπεράσῃ αὐτὴν, μολοντί καυστηρὸς ἀτιμὸς, ἀέρια δριμύτατα, καὶ καπνὸς πολλαχοῦ ἀκόμη ἀναδίδονται.

Δύο σχεδὸν ἡμέρας ὠδοιπόρουν ἐπὶ τῆς εὐμεγέθους ταύτης μάξης τῶν θερμῶν ἔτι καὶ καπνίζόντων ὄρυκτῶν· εἰς πᾶν δὲ βῆμα ἐξεπληττόμην ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Λόφοι ἀνελύθησαν, χάσματα καὶ βαθεῖαι κοιλάδες ἐφράχθησαν, καὶ δάση μεγαλοπρεπῆ ἀνηλώθησαν ὡς πτερὸν εἰς τὰς φλόγας. Εἰς τινὰ μέρη διαιρούμενος ὁ ποταμὸς ἐβρέεν εἰς χωριστὰς κοίτας δι' ἄρκετον διάστημα, ἔπειτα δὲ συνενούμενος ἐσχημάτιζε νησία διαφόρου μεγέθους, μὲ δένδρα ἰστάμενα ἔτι ἐπ' αὐτῶν, κεκαυστηριασμένα ὅμως καὶ μαύρων σκελετῶν ὅμοια.

Τὴν ἀρχὴν τῆς ἐκρήξεως, ἠκολούθουν ἐλαφροὶ σεισμοί, πολλὰς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας, πλησίον τοῦ κέντρου τῆς ἐνεργείας· μακρὰν ὅμως δὲν ἐγένιν ἐπαισθητοί.

Θεοῦ χεῖρ φαίνεται ὅτι διεύθυνε τὸ πύρινον τοῦτο ρεύμα, ὥστε, ἀόκητον σχεδὸν ἔρημον διαπεράσαν, οὐδεμίαν ἀπώλεσε ζωὴν, καὶ ὀλιγωτάτην μόνον ἀνήλωσεν ἰδιοκτησίαν. Ὀλίγας τινὰς καλύβας ἔκαυσε, καὶ ὀλίγας φυταλιὰς ἠφάνισεν· ἀλλ' οἱ κάτοικοι φυγόντες διεσώθησαν. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐκρήξεως, οἱ μὲν τῶν κατοίκων τῆς Πούνας διῆγον τὸ πλεῖστον τοῦ καιροῦ παρακλήσεις καὶ θρησκευτικὰς ἀκολουθίας ἀναγινώσκοντες, οἱ δὲ ἐφυγον ἐντρομοὶ ἀπ' ἐμπροσθεν τοῦ καταστρεπτικοῦ στοιχείου· ἄλλοι εἰς τὸ κράσπεδον αὐτοῦ πλανώμενοι περιειργάζοντο τὴν καθ' ἡμέραν αὐτοῦ πρόδοον, ἄλλοι δὲ πάλιν ἐξηκολούθουν ἀκατάπληκτοι καὶ ἀτάραχοι τὸ σύνθημα αὐτῶν ἔργον, μολοντί ἐν μίλιον ἀπὸ τὰς θύρας τῶν ἐβρέεν ὁ πύρινος ποταμὸς. Κατὰ λέξιν ἠλήθευεν ὅτι ἐτραγον, ἐπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐρύτευον, ἐκτιζον, ἀδιαφοροῦντες κατὰ τὸ φαινόμενον εἰς τὸν βρυγμὸν δασῶν καταναλισκομένων, τὴν θέαν πυρὸς καταβιβρώσκοντος, τοὺς τρομεροὺς κρότους, τοὺς συριγμοὺς τοῦ ἀτμοῦ, τὴν διάρρηξιν τῆς γῆς, τὴν πτώσιν καὶ διάλυσιν γιγαντιαίων βράχων, τὴν ὄρμη, καὶ σύγκρουσιν πυρίνων κυμάτων, τοὺς μυκηθμοὺς, τοὺς μορμυρισμοὺς, τὰς ἀνηκούστους βοὰς, τὰ ἐκ καιομένης

ἀβύσσου προερχόμενα. Ἀσυλλογίστως περιεφέροντο εἰς τὸ μέσον τῆς ἐκ τέφρας καὶ ἄμμου καὶ σπινθήρων βροχῆς, χωρὶς αἴσθημα θεωροῦντες τὸ φοβερὸν καὶ κατὰ στιγμὴν ἀλλάσσον φαινόμενον τῆς ἀτμοσφαιρας, σκοτεινωπὸν, κατάμαυρον, πελιδνὸν, πυρίφλεκτον· τὴν πολλαχόθεν αἰφνίδιον ἀνύψωσιν τῆς φλογός, τὴν πρὸς τὰ ἄνω συστροφὴν μυρίων στύλων καπνοῦ, καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς αὐτῶν συγκύλισμα εἰς πυκνὰ, ὠχρομέλανα, ἢ ποικιλόχροα νέφη. Ὅλα τὰ καταπληκτικὰ ταῦτα φαινόμενα ἐθεωροῦντο ὑπ' αὐτῶν ὡς ἡ πτώσις βροχῆς ἢ ὡς ἡ ποταμοῦ ροῆ, ἐνῶ εἰς ἄλλους ἐπέφερον τρόμον ὡς τὰ σημεῖα κατακαιομένου κόσμου, τῶν παρερχομένων οὐρανῶν, καὶ τῆς δευτέρας παρουσίας.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΡΗΜΟΝ.

ΤΟΠΑΛΑΙ, ὅσοι τῶν Εὐρωπαϊκῶν Χριστιανῶν ἐπεθύμουν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸν ἅγιον τάφον καὶ τοὺς λοιποὺς ἱεροὺς τόπους τῆς Ἱερουσαλήμ, ὑπέφερον μεγίστους κόπους καὶ κινδύνους, διὰ τῆς Εὐρώπης εἰς Κωνσταντινούπολιν, κακεῖθεν διὰ τῆς Μικρῆς Ἀσίας εἰς τὴν Παλαιστίνην μεταβαίνοντες. Ἀφοῦ δ' οἱ Σταυροφόροι κατέσχον τὴν χώραν ταύτην, μεγάλως εὐκολύνθησαν οἱ προσκυνηταί, εἰς τινὰ τῶν λιμένων τῆς Συρίας κατ' εὐθείαν πλέοντες· καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἐκράτουν τόσον πεισματωδῶς οἱ Σταυροφόροι τὸ παράλιον τῆς Παλαιστίνης. Ἀφοῦ ἀπώλεσαν τὴν Ἱερουσαλήμ, ἔκαμαν πρωτεύουσαν αὐτῶν τὴν Πτολεμαῖδα ἢ Ἀκρην, περὶ τὰ ἐβδομήκοντα μίλια ἐκείνης ἀπέχουσιν. Ἡ πτώσις τῆς Ἀκρῆς παντελῶς αὐτοὺς ἀπεστέρησε τοῦ ἱεροῦ τόπου. Ἡ φιλοχρηματία, λέγει ὁ Γιββὼν, ἦνοιγεν εἰσέτι τὸν ἅγιον τάφον εἰς εὐλαβεῖς τινὰς καὶ ἀόπλους προσκυνητὰς, ἀλλὰ Φλιβερά καὶ μονήρης σιωπῆ ἐπεκράτει καθ' ὅλην τὴν παραλίαν, ἥτις τοσοῦτον χρόνον ἀντήχει ἀπὸ τὴν τοῦ κόσμου ἐριδα.

Ἄλλος δρόμος ἦτον ὁ διὰ τῆς ἀμμώδους καὶ ἀκάστου ἐν γένει χώρας, ἥτις κεῖται μετὰ Αἰγύπτου καὶ Παλαιστίνης, καὶ ἥτις συνιστᾷ μέρος τῆς Μεγάλης Αἰγυπτιακῆς ἢ Ἀραβικῆς Ἐρήμου. Ἡ ἔρημος αὕτη ἐκτείνεται ἐντὸς τῆς Παλαιστίνης μέχρι τῶν τειχῶν τῆς Ἰόππης· τούλάχιστον, ἀμμώδεις λόφοι ἕως αὐτοῦ σχεδὸν καλύπτουσι τὸ παράλιον. Ἡ ἀπὸ Καΐρου εἰς Ἰόππην ὁδοιπορία λογίζεται ὡς δώδεκα ἢ δεκαπέντε ἡμερῶν. Εἶναι δὲ, ὅταν λαμβάνῃ τις τὴν ἀπαιτουμένην φροντίδα, ἀκίνδυνος μὲν, δυσάρεστος ὅμως καὶ πολύμοχος.

Προσκυνηταί, ἀπὸ τὴν Ἰόππην εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ διευθυνόμενοι, ἀφοῦ ἡ διεπέρασαν τὴν ἔρημον, ἢ ἀπέβησαν ἐκ τῆς Μεσογείου, βλέπουν ὀλίγον ἢ καὶ οὐδὲν τῆς ὠραιότητος ἢ καρποφορίας ἐκείνης, ἥτις τοπάλαι ἠξίωσε τὴν Χαναὰν τοῦ τίτλου “Γῆ ρέουσα γάλα καὶ μέλι.” Ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος ἦτον ὁ κοινὸς δρόμος, τῶνόντι σχεδὸν ὁ μόνος εὐπρόσιτος, ὁ τοὺς προσκυνητὰς εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ ἄγων, πολλὰ προσπάθειαι ἐγένοντο

Προσκυνηται εις την Έρημον.

εις συμβίβασιν των σημερινων φαινομενων με τας αρχαιας περιγραφας. Ο Chateaubriand, οστις περιηλθε την Ελλάδα και Παλαιστινην το 1806 και 1807, εκφωνει ως επομενωσ.—“Την Ιουδαιαν περιερχόμενος τις, ἀηδιάζει κατά πρώτον· ἀλλ’ ὁπόταν, μεταβαίνων ἀπὸ μοναξίας εἰς μοναξίαν, βλέπη ἐνώπιον αὐτοῦ ἀπερίριστον διάστημα, ἐξαλείφεται βαθυηδὸν ἢ ἀηδία, καὶ ἡ ψυχὴ αἰσθάνεται μυστικὴν τινα εὐλάβειαν, ἥτις ζωογονεῖ καὶ ἀνυψοῖ τὸ πνεῦμα. Παράδοξα πολυλαχοῦ φαινόμενα διακηρύττουσι γῆν ἀπὸ θαύματα βρυσουσαν· ὁ καυστηρὸς ἥλιος, ὁ ὑψιπέτης ἀετὸς, ἡ ἀκαρπος συκῆ—ὅλη ἡ ποίησις, ὅλαι αἱ εἰκόνες τῆς Γραφῆς, ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα. Πᾶν ὄνομα μυστήριόν τι μνημονεύει· πᾶν σπήλαιον τὸ μέλλον διακηρύττει· πᾶς λοφος ἀντηχεῖ προφήτου τόνους. Αὐτὸς ὁ Θεὸς ἐλάλησεν εἰς τὰς χώρας ταύτας· διερρηγμέναι πέτραι, ἐξηραμμενοὶ ποταμοί, ἡμιανεωγμένοι τάφοι, τὸ τερά-

στιον μαρτυροῦσιν. Ἡ ἔρημος ἀκόμη φαίνεται ἀλαλος ἐκ φόβου, καὶ φανταζόμεθα σχεδὸν ὅτι οὐδέποτε διέκοψε τὴν σιωπὴν ἀφοῦ ἤκουσε τὴν τρομερὰν φωνὴν τοῦ Αἰωνίου.”

“Ἄλλοι ὁμως περιηγηται εἰδειξαν ὅτι ἡ Ἰουδαία, ἀκόμη καὶ τὴν σήμερον, μετὰ αἰῶνας πολέμου καὶ παραμελήσεως, δὲν εἶναι ὅλη βραχῶδης, ἀκαρπος χώρα. τὸ φυσικὸν ἄγονον τῆς ὁποίας ἐπιβαρύνει καὶ ἡ τοῦ ἀνθρώπου χεὶρ. Οἱ Ἄγγλοι περιηγηται Buckingham καὶ Banks ἐξέστησαν ἀπὸ τὴν μεγαλοπρέπειαν, τὸ κάλλος, τὴν καρποφορίαν τῆς πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Ἰορδάνου χώρας· καὶ ὁ σοφὸς Γάλλος Λαμαρτίνος, οστις, τὸ 1832, ὠδοιπόρησεν ἀπὸ Βηρυτοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, τὴν Συρίαν καὶ Παλαιστινήν διαπεράσας, λέγει ὡς ἐφεξῆς.—“Δὲν ἦτο γυμνὴ, βραχῶδης καὶ ἀκαρπος χώρα—ἀναμειγμένος σωρὸς χαμηλῶν ἀκαλλιεργήτων ὀρέων, ὡς εἶχον εἰκονίσειν τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας πεπλανημένοι

τινὲς συγγραφεῖς, ἢ ὀλίγοι περιηγηται σπεύσαντες ἐν τάχει νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν γῆν· ἀλλ’ ἡ γῆ νὰ ἐπαυέλθωσι· καὶ ὅτινες ἀπὸ τὸ εὐρύχωρον καὶ πολυποικίλον κράτος τοῦ Δωδεκαφύλου εἶχον ἰδεῖν μόνον τὸν πετρώδη δρόμον, ὅστις ἤγαγεν αὐτοὺς ὑπὸ καίοντα ἥλιον ἐκ τῆς Ἰόππης εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ. Ἡπατημένοι παρὰ τῶν συγγραφέων τούτων, ἐπροσδόκων μόνον νὰ εὑρῶ ὅ,τι αὐτοὶ περιέγραφον—χώραν μικρὰν τὸ μέγεθος, ἄνευ ἐκτεταμένων θρωιῶν, ἄνευ κοιλάδων, ἄνευ πεδιάδων, ἄνευ δένδρων, καὶ ἄνευ ὕδατος· χώραν μὲ φαρὸς μόνον ἢ λευκοὺς γεωλόφους, ὅπου ὁ Ἄραφ ληστής κρύπτεται εἰς τὴν σκιάν τῶν φαράγγων, διὰ νὰ γυμνώσῃ τὸν διαβάτην. Τοιοῦτος ἐνδέχεται ἴσως νὰ ἦναι ὁ ἀπὸ Ἰόππης εἰς Ἱερουσαλήμ δρόμος· ἀλλὰ τοιαύτη δὲν εἶναι ἡ Ἰουδαία, ὡς εἶδομεν αὐτὴν κατὰ τὴν πρώτην ἡμέραν ἀπὸ τὰ ὕψη τῶν εἰς τὰ μεθόρια τῆς Πτολεμαίδος λόφων, ὡς τὴν εὐρήκαμεν ἐκεῖθεν τῶν λόφων τῆς Ζαβουλὼν καὶ Ναζαρέτ, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὀρους Ἑρμών ἢ τοῦ Ὀρους Καρμηλίου,—ὡς τὴν εὐρήκαμεν, τῶντι, καθ’ ὅλον τὸ πλάτος αὐτῆς καὶ καθ’ ὅλας τὰς ποικιλίας τῆς, ἀπὸ τὰ ὑπὲρ Τύρου καὶ Σιδῶνος ὕψη μέχρι τῆς λίμνης τῆς Τιβεριάδος· ἀπὸ τοῦ ὄρους Θεβάν μέχρι τῶν λόφων τῆς Σαμαρείας καὶ Ναπλώσης· καὶ ἐκεῖθεν μέχρι τῶν τειχῶν τῆς Σιών.”

Ἄλλ’ ἡ γῆ αὕτη, ἀκόμη τόσο ὡραία καὶ καρποφόρος μ’ ὅλας τὰς δεινὰς μεταβολὰς ὅσαι αὐτοῦ συνέβησαν, ὑπέκειτο ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων εἰς συνεχῆ ἀνομβρίαν,—συμφορὰν, ἥτις καταλλήλως εἰκονίζεται ὑπὸ τοῦ Μωϋσέως διὰ τῶν ἐφεξῆς λόγων, “Καὶ ἔσται σοὶ ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς σου χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω σου σιδηρᾶ· δώη Κύριος ὁ Θεὸς σου τὸν ὑετὸν τῆς γῆς σου κονιορτὸν, καὶ χεῖς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβήσεται.” Οἱ Σταυροφόροι, εἰς τὴν πρώτην σταυροφορίαν, ἐδοκίμασαν μίαν τοιαύτην ἀνομβρίαν. “Μολονότι,” λέγει Ῥοβέρτος ὁ Μοναχὸς, “ὁ φθάσας εἰς τὴν Ἰόππην στόλος ἐχορήγησε ζωοτροφίας εἰς τοὺς πολιορκητὰς, τὰ πάνθ’ ὅσα ἔπασχον ἀκόμη ἀπὸ τὴν δίψαν. Τόσον μεγάλη ἦτον ἡ ἀνομβρία εἰς τὸ διάστημα τῆς πολιορκίας, ὥστε οἱ στρατιῶται ἔσκαπτον τρύπας εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐπίεζον εἰς τὰ χεῖλη τῶν τοῦς ὑγροὺς βάλους· ἔγλειφον τὴν δρόσον ἀπὸ τοῦς λίθους· ἔπινον τὸ σεσηπὸς ὕδωρ τὸ εἰς τὰ πρόσφατα δέρματα τῶν βουβάλων καὶ ἄλλων ζῶων, καὶ πάμπολλοι ἀπέιχον τροφῆς, ἐπ’ ἐλπίδι νὰ μετριάσωσι διὰ τῆς πείνης τὰς ὀδύνας τῆς δίψης.”

Πολλὰ παραδείγματα ἡμποροῦσέ τις νὰ δώσῃ τῆς ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ὕδατος προερχομένης μεγίστης κακοπαθείας· ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀρκούμεθα εἰς τὴν ἐπομένην περιγραφὴν τῶν ἐπὶ τοῦ σώματος ἀποτελεσμάτων τῆς δίψης.—“Ἐπερβολικὴ τις ξήρανσις αἰφνιδίως κατανοεῖται εἰς ἅπασαν τὴν ἐπιδερμίδα· τὰ ὄμματα φαίνονται αἱματώδη, ἡ γλῶσσα καὶ τὸ στόμα, καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς, καλύπτονται μὲ πλάκα τινὰ παχύτεραν Πενταδράχμου, βαθέος κιτρίνου χρώματος,

ἀνόστου γέυσεως, πυκνότητος δὲ ὡς ἡ τοῦ μαλακοῦ κηροῦ. Λειποθυμία ἢ ἀπαύθησις ἀφαιρεῖ τὴν δύναμιν τῶν ἐπιπέδων· εἶδος δεσμοῦ εἰς τὸν λάρυγγα καὶ τὸ διάφραγμα, μετὰ μεγάλου πόνου διακόπτει τὴν ἀναπνοήν. Δάκρυα στάζουν ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς· ἐκ διαλειμμάτων, καὶ τέλος ὁ πάσχων πίπτει καταγῆς, καὶ μετ’ ὀλίγον ἀναίσθητεῖ.”

Δυνάμεθα τώρα ὁπωσοῦν νὰ ἐννοήσωμεν τὸν σκοπὸν τῆς τὸ παρὸν ἄρθρον συνοδεύουσας ζωγραφίας. Οἱ εἰκονιζόμενοι προσκυνηται ἐπεσκέψθησαν τὴν ἁγίαν πόλιν, ἐπροσκύνησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου τάφου, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, ἔπιον ἀπὸ τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλῶαμ, ἐλούσθησαν εἰς τὸν Ἰορδάνην, καὶ περιεπλανήθησαν ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς Νεκρᾶς Θαλάσσης. Πάντα κίνδυνον μέχρι τοῦδε ἀποφυγόντες, στρέφουσιν ἤδη τὰ βήματα πρὸς τὴν πατρίδα· ἀλλὰ δὲν εὐρίσκουν εἰς τὴν Ἰόππην πλοῖον νὰ τοὺς μετακομίσῃ. “Ὅθεν ἀποφασίζουσιν νὰ ὑπάγωσι διὰ τῆς ἐρήμου εἰς τὴν Αἴγυπτον, κάκειθεν διὰ Θαλάσσης εἰς τὴν Εὐρώπην· ἐκκλίνουσι δὲ καὶ εἰς τὴν πετρώδη χώραν, ὅπου κεῖνται τὰ ὄρη Σινᾶ καὶ Χωρηβ καὶ ἡ μονὴ τῆς Ἁγ. Αἰκατερίνης*.” Ἀλλὰ χάνουσι τὸν δρόμον εἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην τῆς φρίκης καὶ τοῦ ὀλοθυμοῦ! πάσχουσι τὰ τῆς Ἁγαρ, ὅτε περιεπλανᾶτο μετὰ τοῦ Ἰσμαήλ· “τὸ ὕδωρ ἐξέλιπεν ἐκ τοῦ ἀσκοῦ,” καὶ καθίζουσιν νὰ ἀποθάνωσιν! Ὁ πολεμικὸς ἵππος, ὁ ἄπνους ἐπὶ τῆς καυστηρᾶς ἄμμου ἐξηπλωμένος, φαίνεται ὅτι ἐμπαίζει τὸν κύριον αὐτοῦ, προσπαθοῦντα νὰ σηκώσῃ ἀπὸ τὴν ἀπελπισίαν αὐτῶν τοὺς προσκυνητὰς. Οἱ βραχιόνες καὶ τὸ σχῆμα τοῦ εὐρώστου στρατιώτου ἀνακαλοῦσιν εἰς τὴν μνήμην τοὺς ἀθλητὰς ἐκείνους τοῦ Σταυροῦ, ὅτινες ἔργον αὐτῶν εἶχον νὰ φυλάττωσι καὶ ὑπερασπίζωνται τοὺς εἰς τὴν Παλαιστίνην προσκυνητὰς. Εἰς μάτην περιστρέφει τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ εἰς τὸν ὀρίζοντα πρὸς ζήτησιν βοηθείας καὶ ἐλπίδος! Παντοῦ ὁ αὐτὸς πυρῶδης ἥλιος! Νέφος δὲν σκιάζει τοὺς οὐρανοὺς! Ὁ θρωπὸς ἀὴρ τρέμει, καὶ ἡ πνιγηρὰ ὀμίχλη πλέει ἐπὶ τῆς ἐρήμου, μακρυνὰ ὕδατα κατ’ ὀφθαλμοπλανίαν παριστάνουσα, ὡσεὶ χαιρεκακοῦσα εἰς τὴν θλίψιν τῶν ταλαιπῶρων! Ὁ γηραλέος, ὁ μὲ τὸν βραχίονα πᾶν ταλαιπῶρον αὐτοῦ, φαίνεται ὡς νὰ ἔλεγεν, “Ἐδῶ λήγει πᾶσα κοσμικὴ ἐλπίς μου· ἐδῶ τελειώνει ὁ βραχὺς βίος μου!” Τὸ πρόσωπον καὶ ἡ στάσις τῆς θυγατρὸς ἐκφράζουν ἀγωνίαν καὶ ὑπόκλισιν· ἀλλ’ ὁ ἡμίγυμνος ὀπαδὸς οὐδὲν συλλογίζεται,—τὰ πάθη αὐτοῦ μόνον τὸν κατακυριεύουσι.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΟΥ ΜΕΣΙΤΕΙΑΣ.

ΤΥΠΤΟΥΣΑ τὸν ἄνθρωπον ἢ συνείδησις, πληροὶ αὐτὸν φόβου, καὶ τὸν βιάζει νὰ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην μεστῆτος, ὁ ὁποῖος νὰ καθιστᾶ θεαρέστους τὰς προσευχὰς του. Ὅτε ὁ Θεὸς ἔδοκε τὸν νόμον εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας ἐκ τοῦ Ὀρους Σινᾶ, ἔτρεμον ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ παρεκάλεσαν νὰ μὴ τοὺς ἐμίλη κατ’ εὐθείαν,

* Ἴδε Σελ. 66 καὶ 106 τοῦ παρόντος Τόμου.

ἀλλὰ διὰ τοῦ Μωϋσέως. Τὸ αὐτὸ αἶσθημα ἐνυπάρχει ἀκόμη εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ πᾶς ἀμαρτωλὸς φοβεῖται νὰ προσέλθῃ εἰς τὸν ὑπέρτατον, παντοδύναμον, ἀόρατον, καὶ πανάγιον Θεόν. Ὁ δουλικὸς φόβος γεννᾷ ψευδεῖς ἐλπίδας ἐπι τοῦ οὐρανοῦ Πατρὸς. Δὲν γὰρ, ὡς αἱ Ἰσραήλ, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. Τὰ λόγια, τὰ ἐκ τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ἤκουσαν οἱ Ἰσραηλίται ὄχι ὡς φωνὴν ἀγάπης καὶ ἐλπίδος, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς ἀγγελίαν θανάτου, καίτοι εἰς ζωὴν ἀποβλέποντα.

Διὰ τὴν ἐμπνεύση λοιπὸν ὁ Θεὸς εἰς τοὺς ἀνθρώπους πεποιθῆσιν εἰς ἑαυτὸν ὡς Πατέρα τῶν καὶ παντοδύναμον φίλον, « θέλοντα πάντας σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθειν, » ἐπεμφε τὸν μονογενῆ αὐτοῦ Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον ν' ἀποθάνῃ διὰ τὰς ἀμαρτίας ἐνὸς ἐκάστου. Οὐχὶ δὲ μόνον ἀπέθανεν, ἀλλὰ καὶ ἀνέστη, καὶ ζῆ πάντοτε ἐντυγχάνων ὑπὲρ ἡμῶν. « Ἔρχομεν, » λέγει ὁ Παῦλος, « μέγαν ἀρχιερέα διεληλυθότα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ. » Ὁ Χριστὸς δὲν ἐμβῆκεν εἰς ἅγια χειροποίητα, ἀλλ' ἐπουράνια, ὅπου καὶ νῦν ὑπὲρ ἡμῶν ἐμφανίζεται. « Διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσῆλθεν ἐφ' ἑαυτὸν εἰς τὰ ἅγια, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος. »

Ὁ Ἀπόστολος Ἰωάννης λέγει, « Ἐάν τις ἀμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν Πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον, καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστι περὶ τῶν ἀμαρτιῶν ἡμῶν. » Ὁ Κύριος ἡμῶν ῥητῶς εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, « Ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν. » Ἐπὶ γῆς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εὐρισκόμενος, πολλὰ καὶ θερμῶς ὑπὲρ αὐτῶν ἐμεσίτευσεν. Πόσῳ δὲ μᾶλλον καὶ πόσῳ δραστηριώτερον ἀφοῦ κατέστη ἀρχιερεὺς αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς, καὶ κεφαλὴ ὑπὲρ πάντων εἰς τὴν ἐκκλησίαν!

Ἐπὶ τῆς Ἰουδαϊκῆς οἰκονομίας, δὲν ἐσυγχωρεῖτο εἰς τὸν ἀμαρτωλὸν νὰ προσφέρῃ τὴν περὶ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀμαρτημάτων θυσίαν, ἀλλ' ἀντ' αὐτοῦ τὴν προσέφερον ὁ διατεταγμένος ἱερεὺς. Μόνος ὁ ἀρχιερεὺς εἰσῆρχετο εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ αὐτὸς μόνον ἅπας τοῦ ἑνιαυτοῦ, κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ ἐξιλασμοῦ ἡμέραν. Εἰς ταύτην δὲ τὴν περίστασιν πόση πρέπει νὰ ἦτον ἡ χαρὰ τοῦ τὸ βάρος τῶν ἀμαρτιῶν αἰσθανομένου Ἰσραηλίτου, βλέποντος τὸν ἀρχιερέα εἰσερχόμενον εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἐξιλασμοῦ εἰς τὴν χειρὰ του διὰ νὰ βραντισθῇ ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου, καὶ μὲ τὰ ὀνόματα θείων τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ ἐπιγεγραμμένα εἰς τὸ περιστήθιον, ὥστε οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν νὰ μὴ λησμονήσῃ εἰς τὰς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐντεύξεις του. Αἱ τοῦ ἀρχιερέως ἐντεύξεις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν καὶ εἰς τὸν ἅγιον ἐκείνον τόπον πιθανὸν ὅτι μᾶλλον ἰσχυρον παρὰ τῷ Θεῷ παρ' αἱ συνηγόμεναι δεήσεις ὅλου τοῦ πλήθους τῶν Ἰσραηλιτῶν. Πόσον δὲ πρέπει ὁ λαὸς νὰ ἐνεπαρβύνητο εἰς τὸ προσεύχεσθαι, ὅτε αἱ χεῖρες, ἡ καρδιά, καὶ ἡ φωνὴ τοῦ ἀρχιερέως ἀνυψοῦντο εἰς τὸν Θεόν, ὑπὲρ αὐτῶν ἰκετεύουσαι, ἐντὸς τοῦ ἁγίου τῶν ἁγίων!

Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ πόσον δὲν ἐμψυχούμεθα εἰς τὴν προσευχὴν, γινώσκοντες ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ μέγας ἡμῶν ἀρχιερεὺς, παρακαλεῖ δι' ἡμᾶς τὸν Πατέρα του ἐν οὐρανοῖς; Τί ἐδύνατο μᾶλλον νὰ μᾶς ἐμψυχόνῃ; Ἄν ἅπαντες οἱ πατριάρχαι, προφῆται, ἀπόστολοι, καὶ μάρτυρες ἦσαν τὴν σήμερον ἐπὶ γῆς, καὶ συνεινούμενοι μεθ' ὅλης τῆς οἰκουμένης ἐκκλησίας ἐνθέρμως ἐδέοντο ὑπὲρ ἡμῶν, ἂν ἦτο δυνατόν οἱ περὶ τὸν θρόνον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀγγελοῦ νὰ προσπέσωσιν ἐνώπιον αὐτοῦ ὑπὲρ ἡμῶν ἰκετεύοντες, πόσον δὲν ἤθελεν ἀυξήθῃ δὲ εἰς τὸ προσεύχεσθαι ζήλός μας; Ἀλλὰ ποῖα κινήματα ἤθελον μᾶς κυριεύσειν, ἂν τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐθεωρούσαμεν αὐτὸν τὸν δεδουλασμένον Σωτῆρα προβαίνοντα μὲ τὸ χροσὸν θυμιατήριον εἰς τὰς χεῖράς του, καὶ τὸν ἠκούομεν λέγοντα,

Ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν Πατέρα περὶ ὑμῶν! Μία λέξις, ἐν βλέμμα παρ' αὐτοῦ, ἰσχύει μᾶλλον παρὰ τὸν ἅγιον πνεῦμα. Ἄν αὐτὸς, ὅστις εἶναι ὁ Λυτρωτὴς πατριάρχων, καὶ προφητῶν, καὶ ἀποστόλων, καὶ μαρτύρων, ἂν αὐτὸς ὅστις εἶναι ὁ Δημιουργὸς ἀγγέλων καὶ ὁ Κύριος τοῦ παντός, συγκαταβαίη νὰ γίνεταί ὁ Παράκλητος ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ Πατρὸς, νὰ δέεται ὑπὲρ ἡμῶν, εἶναι πλέον ἀμφιβολία ὅτι θέλομεν ἐπιτύχειν; Ὁ Πατὴρ πάντοτε ἀκούει αὐτόν. Οὐδέποτε εἰς μάτην ἐντυγχάνει. Ὅποτε ὑπεκείμεθα εἰς ὄλεθρον, ἐξέχεε τὸ αἷμα του διὰ νὰ μᾶς σώσῃ, καὶ ὁπότεν προσπίπτωμεν ὡς τρέμοντες ἰκέται εἰς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, μᾶς ἀνιστᾷ παράκλητος ἡμῶν γινόμενος.

Πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν, « Ὅτι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῶ ὑμῖν. » Τηλικαύτῃ εἶναι ἡ πρὸς τὸν Υἱὸν ἀγάπη τοῦ Πατρὸς, ὥστε ἅπαντα εἰς χεῖρας αὐτοῦ παρέδωκε. Πόσον ἀκατανοήτως καὶ ἀπείρως δραστήριαί πρέπει νὰ ἦναι αἱ ἐντεύξεις του! Χρέος ἡμῶν καὶ προνόμιον εἶναι νὰ προσευχόμεθα ὑπὲρ ἀλλήλων. Αἱ ἅγια Γραφαὶ μᾶς διδάσκουσι νὰ πράττωμεν τοῦτο· ἀλλὰ ποτὲ ἄς μὴ λησμονώμεν ὅτι ἅπαντα ἡμῶν αἱ προσευχαὶ ἤθελον εἶσθαι διόλου ἀνίσχυροι, ἂν δὲν παρεδέχετο αὐτὰς Χριστὸς ὁ ἄγγελος τῆς διαθήκης, ὁ εἰς Μεσίτης μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, ὁ μέγας ἡμῶν Ἀρχιερεὺς, ὁ προσφέρων αὐτὰς εἰς Θεὸν τὸν Πατέρα εὐωδίας καὶ δεκτὰς γενομένας διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἰσχύος καὶ μεσιτείας.

Εἰς ἡμᾶς δὲν ὑπάρχει ἀξία τις. Ὁ Κύριος ἡμῶν ἐδίδαξε νὰ λέγωμεν, ἀφοῦ πράξωμεν πᾶσαν ἐντολήν, ὅτι εἴμεθα δοῦλοι ἄχρηστοι. Ἄλλ' ἐν Χριστῷ ὑπάρχει ἀπείρως καὶ ἀνεξάντλητος ἀξία, — ἡ ἀξία ὅλων ὅσα ἔκαμε καὶ ὑπέφερε διὰ ἡμᾶς. Αἱ δεήσεις τῶν πιστῶν, εἰς τὸν θρόνον τῆς χάριτος ἀναβαίνουσαι, συμμιγνύονται μὲ τὸ θυμιαμα τῆς ἀξίας τοῦ Μεσίτου ἡμῶν καὶ Λυτρωτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἡ εὐκτήριος ἡμῶν φωνὴ ἀναβαίνουσα μιγνύεται μετὰ τῆς ἰδικῆς του, χάνεται δὲ καὶ καταπίνεται ἐν αὐτῇ, ὡς οἱ βύακες καὶ τὰ ποτάμια εἰσβάλλουσι καὶ καταβροφῶνται εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ ποταμόν.

Εἶπεν ὁ Κύριος ἡμῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, « Οὐ λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν· αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε. » Ὡς νὰ εἴλεγε, Μόνον μεταχειρίζεσθε τὸνομά μου, καὶ αὐτὸ ἀρκεῖ· τὸνομά μου ἀπλῶς, χωρὶς τίνος παρακλήσεως ἐκ μέρους μου, θέλει σὰς κάμειν εὐπρόσιτον τὴν καρδίαν τοῦ Πατρὸς μου καὶ ὅλα τὰ πλοῦτῃ τῆς χάριτος αὐτοῦ. Τόσον ἀγαπῶμαι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τόσον ἐδοξάσθη ἐν ἐμοί, ὥστε ἀγαπᾷ καὶ δέχεται ἅπαντας τοὺς ἀληθῶς ἀγαπῶντάς με καὶ ἐν ὀνόματί μου εἰς αὐτὸν προσερχόμενος.

Ποτὲ ὅμως οὔτε στιγμήν ἄς μὴ φαντασθῶμεν ὅτι ὁ Υἱὸς εἶναι μᾶλλον εὐπρόσιτος, εὐμενής, συμπαθητικὸς, καὶ συγχωρητικὸς παρὰ τὸν Πατέρα. Τοῦτο εἶναι ἀδύνατον. Δὲν ἦτον ὁ Πατὴρ, ὅστις τόσον ἠγάπησε τὸν κόσμον, ὥστε ἔδωκε τὸν μονογενῆ αὐτοῦ Υἱὸν ὡς λύτρον ὑπὲρ πάντων; Τὰ αἰσθήματα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ εἶναι τὰ αὐτὰ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Ὁ Χριστὸς εἶναι ἡ εἰκὼν τοῦ ἀοράτου Θεοῦ. Αὐτὸς εἶπεν, « Ἐγὼ ἐν τῷ Πατρὶ, καὶ ὁ Πατὴρ ἐν ἐμοί. Ὁ ἑωρακὸς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν Πατέρα. » Εἶναι Θεὸς φανερωθεὶς ἐν σαρκί· Θεὸς σεσαρκωμένος.

Ὁ Θεὸς ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Υἱοῦ τοῦ προσεγγίζει εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ τοὺς κοινοποιεῖ τὴν ἀπειρον εἰς αὐτοὺς ἀγάπην του. Δι' αὐτοῦ ἀνοίγει νέαν καὶ ζῶσαν ὁδὸν προσαγωγῆς εἰς τὸν θρόνον του. « Προσερχόμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον, καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν. »